

Ardealul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Reduceri pe C. F. R. la expoziția internațională de pielărie

O delegațiune a comitetului de organizare a expoziției internaționale de pielărie și încălțăminte, care va avea loc în zilele de 1—31 Octombrie a. e. la parcul Carol, s'a prezentat dlui M. Manoilescu, ministrul comunicațiilor, pentru a-i solicita reducerea de 50% pe cfr pentru expozații și vizitatori.

În urma discuțiilor urmate, la cari ministrul comunicațiilor s'a arătat foarte binevoitor, s'a hotărât ca d. ing. Ion Scutaru, să prezinte dlui Manoilescu un memoriu detaliat asupra chestiunii, după care d-sa va decide asupra doleanțelor comitetului organizator, mai ales că sunt unele precedente create.

Exportul fructelor românești în Polonia

Institutul Național de Export aduce la cunoștința exportatorilor români de fructe, în Polonia, uzanțele comerciale ce se obișnuiesc pe piața Varșoviei în comerțul de struguri proaspeți de masă.

Ambalajul preferat pentru strugurii de masă, sunt lădițele de lemn cu zăbrele, de formă transparentă, având fundul mai îngust și cu o capacitate de 7—8 kgr. Pentru o mai bună conservare, strugurii trebuiesc ușor presați, pentru ca să nu joace în timpul transportului.

Lădițele se câptușesc pe margini cu hârtie ceruită (poată fi și parforată) iar capacul tot din zăbrele, se fixează cu ajutorul unei sfori legate în patru. Pe lădițele nu se scrie în genere nimic, totuși recomandăm ca ele să poartă o marcă „Struguri România”, aceasta pentru a se arăta origina mărfii, strugurii de proveniență românească fiind foarte apreciați. Lădițele se încarcă în vagoane în felul următor: se așează două câte două una lângă alta, pentru ca să nu joace în timpul transportului, cu capacele cap în cap și suprapuse unele peste altele.

Strugurii preferați pe piața polonă sunt strugurii albi, cu bobul mare și pielea groasă. Varietățile cele mai căutate sunt: Alpo, Napoleon, Chaselas, Muscat de Hamburg etc., însă marfă de prima calitate.

Restrângerea plăților furniturilor C. F. R.

La plata furniturilor se reclamă dovada achitării impozitelor

Direcțiunea generală a căilor ferate face cunoscut că în conformitate cu legea pentru reprimarea evaziunii fiscale, pe viitor organele cfr nu vor elibera nici un act public și nu vor mai face nici o plată dacă contribuabilii nu vor face dovada că au plătit

impozitul global pe cel puțin 6 luni ale anului trecut.

Dovada se va face prin prezentarea carnetului de contribuții directe, în care plățile sunt notate de agenții fiscale.

România mezőgazdasági gépeket vesz Magyarországtól, amely sósükségletét Romániában fedezi

A román-magyar kereskedelmi szerződés, amelyet a két állam képviselőiben — mint megintuk — Grigorcea, Románia budapesti minisztere és Nichl Alfréd meghatalmazott miniszter parafáltak, olyan rendelkezést tartalmaz, hogy addig is, amíg a szerződés kölcsönös ratifikálása megtörténik a két állam között a kereskedelmi viszony a legtöbb kedvezmény elve alapján nyer szabályozást.

A tárgyaló felek a legfőbb kedvezmény elvének kölcsönös alkalmazása tekintetében a folyó évi szeptember hó elsejétől a folyó évi december 31-ig terjedő időre állapodtak meg. Nem szenved kétséget, hogy a folyó év végéig a ro-

mán-magyar kereskedelmi szerződést mindkét ország kormánya ratifikálni fogja, mert ezt követeli meg egy Románia, mint Magyarország gazdasági érdeke.

A román-magyar kereskedelmi szerződés jelentősége nyilvánul meg a román kormány gazdasági bizottságának azon elhatározásában, hogy az állami birtokok részére szükséges, valamint a földműveseknek támogatás alakjában adandó mezőgazdasági gépeket a magyarországi gépgyáraktól rendel meg, ennek ellenében Románia szállítja Magyarországra részére kedvező árak és előre megállapított feltételek mellett a teljes sósüksége.

Organizarea engrosiștilor de piele din Ardeal și Banat

Dl Ernest Farkas, comerciant engrosist de piei în Cluj, a inițiat o mișcare pentru organizarea engrosiștilor de piei din Ardeal și Banat.

La consfătuirea, care a avut

loc în cursul lunii Iulie în Cluj, s'a și acceptat ideia organizării, urmând, ca în Septembrie să se prezinte și detaliile, pe cari le vom publica la timp.

Koncentrációs mozgalmak Erdély és Bánság bőrnagykereskedői körében

Farkas Ernő cluji bőrnagykereskedő kezdeményezésére tárgyalások indultak meg a bőrkereskedők egybeolvasztása érdekében. Julius végén tartották meg az érdekeltek Kolozsváron első értekezletüket, ahol elvben elfogadták a tervet. A részletek letárgyalásá-

ra és végelhatározathozatalra szeptember első felében fognak ismét összeülni.

A terv jelentőségét bőrkereskedelmünk és bőriparunk szemszögéből legközelebbi számunkban fogjuk ismertetni.

Felemelik az amerikából hozott autók vámját

A kormány, beavatott helyről szerzett értesülésünk szerint, tervevette az autók vámok felemelését. Ez az intézkedés az amerikai autóbehozattal van összefüggésben. Hogy milyen mérvű legyen a vám felemelése, az egyelőre megbeszélés tárgyát képezi.

A Heinrich szappangyár továbbra is üzemben marad

Jelentettük, hogy a Heinrich-féle szappangyár elen árverést folytattak le. Most közlik velünk, hogy az árverés nem érintette a gyár üzemi felszerelését és hogy a Léb-Rózsa-csoport a gyárat továbbra is üzemben tartja és a régi Heinrich szappangyár termékeit a szükséglethez mérten gyártja ezentul is.

Ideiglenesen életbelép a román-lengyel és román-csehszlovák kereskedelmi szerződés

A Románia és Lengyelország közötti kereskedelmi szerződés addig is, amíg kölcsönös ratifikálást nyer, július 25-ikével életbelépett. Hasonlóképpen életbelép ideiglenesen, a ratifikálás megtörténtéig szeptember 1-én a Románia és Csehszlovákia között létrejött kereskedelmi szerződés is.

Puhafa-kartell létesült

A romániai puhafatermelők szindikátusa elhatározta, hogy az árak stabilizálása érdekében árkartell létesít és központi eladási irodát állít fel. Ezen az eladási irodán keresztül bonvolitják le üzleteiket.

Az állat-export megindult

A legutóbbi állatvásáron rendkívül nagy vételkedv mutatkozott és nagy mennyiségben vásárolták az exportra szolgáló marhát. Néhány nappal ezelőtt a szatmári pályaudvarról egyetlen napon 4 vagon marhát vittek Csehszlovákiaába. Érdekes, hogy a Csehszlovákiaába szállított marhát nem a cseh piacon fogyasztják le, hanem innen Olaszországba szállítják.

NOTE

* Banca Națională a României, în baza legei monetare, reține cu totul din circulațiune biletele de 20 și 5 lei, acestea urmând a fi înlocuite prin monedă metalică.

Posesorii acestor bilete sunt rugați a le prezenta pentru preschimbare la sediul Băncii din București str. Lipscani Nr. 25 și la toate sucursalele și agențiile sale din țară.

Termenul până la care această preschimbare se poate face, este 1 Septembrie 1930, după care biletele vor înceta a le mai avea puterea circulației.

* Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor puțelor vamale prin care le invită ca, până la noua dispozițiuni, să permită exportul ouălor în condițiunile admise până în prezent.

Convenția de comerț încheiată cu Polonia, a intrat în vigoare provizoriu, până la ratificare, la 25 Iulie. De asemenea va intra în vigoare, tot provizoriu până la ratificare și convenția comercială cu Cehoslovacia, la 1 Septembrie a. e.

Parchetele Kocsis din Brașov sunt escelente.

Horticultorii români vizitează Belgia. Un grup de horticultori români conduși de d. Farando, președintele societății regale de horticultură din București și Georgian directorul horticulturii din ministerul de agricultură, au vizitat astăzi mai multe organizații horticoale din Gand.

După recepția dată de Camera sindicală a horticultorilor belgieni, în cursul căreia s'au ținut discursuri celebrând prietenia dintre cele două țări și locul ocupat de horticultură, delegația română a vizitat Feeria Florală.

Grupul de horticultori români a vizitat apoi orașul Bruxelles, după care a plecat la Paris. La înapoiare vor trece prin Elveția și Italia.

* Pentru exportatorii de fructe în Polonia. Institutul Național de Export, aduce la cunoștința exportatorilor de fructe și struguri, că în baza celor stabilite în convenție cu Polonia, exportatorii trebuie să poseadă un permis pentru cantitățile ce doresc să exporte, pe numele corespondentului lor din Polonia.

Institutul Național de Export va distribui fără nici o dificultate, tuturor exportatorilor serioși, cote din contingentul de export pus la dispoziția ministerului nostru de industrie și comerț.

* Fabrica de ghete „Triumph” din Oradea și-a încetat plățile cu o pasivă de 16.103.731 lei, având la active 11.884.210.44 lei.

În urma insolvenței anunțată prin circulare, s'au și pornit tratative pentru încheierea unui acord.

Magazinul de ghete „Triumph” din Cluj în o nouă cointerесаție

Dl Samoilă Kupás din Cluj a cumpărat magazinul de ghete „Triumph” din Cluj pe care până acuma l'a avut în comision.

Dl Samoilă Kupás este un vechiu comerciant de manufactură, pe care dl Isac Steinberger l-a inițiat în tainele comerțului de ghete. Dl Steinberger ca diriginte și companist taie al firmei „Triumph”, sub nume-

le dlui Kupás, a încheiat foarte interesantă tranzație din punctul de vedere al branșei. Această tranzație în branșa noastră este a treia, pe care o încearcă dl Steinberger. Desul de recentă ne este în memorie încreerea inițiată cu magazinele de ghete „Gondal” și „Del-Ta” și în fine „Triumph”, iar acuma „Kupás”.

A kolozsvári „Triumph” cipőüzletet megvette Kupás rőfőskereskedő

Kupás Sámuel, Clujon lévő „Triumph” cipőüzlet, melyet eddig bizományban birt. megvásárolta. Kupás Sámuel, régi clujii rőfőskereskedő, akit Steinberger Izsák vállalkozó avatott be a cipőkereskedelem tudományába. Steinberger a „Triumph” cég üzletvezetője és esendes társa, a Kupás neve alatt és személyének bevonásával olyan tranzației kötött, melynek részletes ismertetése, bár szakmai szempontból rendkívül érdekes, de túlnagy terjedelme miatt nem hozhatjuk. Steinberger

urnak ez a legújabb üzletesinálása, a legutóbbi féltized alatt (más szakmákon kívül) a harmadik cipőüzlet-gründolása. Még emlékeztünkben van a Gondal-féle cipőüzlet, majd a Del-Ta cég alatt vezetett cipőkereskedés, azután „Triumph” és most Kupás cég alatti cipőkereskedés. És ha Steinberger ur bemozdásának hitelt akarunk adni, akkor rövidesen egy újabb cipőüzlet fog megszületni, vállalkozó szellemének irányítása mellett.

Activitatea oficiului central al licitațiilor

Din partea Ministerului de finanțe primim următoarele:

Asupra activității Oficiului Central de licitații și ținerea licitațiilor, ziarele au făcut multe discuțiuni în ultimul timp.

Relevăm că acest oficiu este înființat prin noua lege a contabilității publice, art. 82, în vederea unui control al licitațiilor, devenit necesar prin constatarea că de îndelungată vreme, fie din cauza grabei și a lipsei de studii suficiente, fie dintr'alte cauze, se proceda neregulat în numeroase ramuri ale autorităților noastre.

Adăugăm că administrația pe care o privește o licitație are dreptul să aibe un delegat cu vot deliberativ la luarea oficiului. Cum acest oficiu are datoria de a stabili regulile uniforme pentru ținerea administrațiilor publice, a se pronunța asupra întocmirii actelor de sarcini, precum și de a vedea dacă licitațiile s'au ținut cu respectul formelor legale, evident că rolul lui este extrem de important.

Modul cum a fost alcătuit acest oficiu și activitatea sa de până astăzi, sunt de natură a arăta că și-a făcut pe deplin datoria și că de la funcționarea lui cât mai activă se pot

ștepta mari avantaje pentru administrațiile publice.

Ceiace a necesitat mai mult decât orice crearea acestui oficiu, a fost faptul că s'au constatat de ani de zile diferențe enorme de prețuri la licitațiile autorităților publice la aceleași materiale și aceeași calitate, fiind adjudecate pentru unele autorități cu un preț, iar pentru altele cu prețuri duble sau chiar triple. Ceiace necesită eu atât mai mult astăzi activitatea lui și supravegherea lui cât mai de aproape, este faptul că există unele carteluri ale furnizorilor cari speculează administrațiile publice cu prețuri exorbitante. De aceea Oficiul de Licitații este sprijinit de guvern, pentru ca activitatea lui bine făcătoare să se producă asupra tuturor ramurilor administrațiilor noastre publice.

Arătăm de asemenea că Ministerul Finanțelor a trimis și va trimite înaintea Inaltei Curți de Conturi, pe toți acei cari nu respectă regulile contabilității publice, privitoare la ținerea licitațiilor și că imediat după trecerea vacanței, Inalta Curte de Conturi va avea de rezolvat o serie întreagă de cazuri de asemenea natură, aplicând sancțiunile necesare.

Megkezdik működésüket a postatakarékpénztárak

A români postatakarékpénztár felállításáról szóló törvény a Monitorul Oficial egyik legutóbbi számában megjelent. Érdeklődünk a postaigazgatóságnál, ahol azonban még semmit sem tudnak a törvény alkalmazásáról. Hír szerint a törvényt fokozatosan fogják életbeléptetni és 1931 január elsején a postai takarékpénztárak megkezdik rendszeres működésüket. Addigra eldől a régi ma-

gyar postatakarékpénztárnál elhelyezett betétek visszafizetésének 12 év óta vajudó ügye is. Állítólag az erre vonatkozó tárgyalások már befejezésükhöz közelednek és a román postavezérgazgatóság csak azt várja, hogy a magyar postatakarékpénztár állapítsa meg a koronában befizetett betétek beváltási kulesát és azt, hogy a betétösszegek után mennyi kamatot hajlandó fizetni.

FIGYELŐ

Párisban aláírták a román-francia kereskedelmi szerződést. Ebben Franciaország kötelezi magát, hogy Romániától átvesz évente 400 tonna petróleumterméket és 30 százalékos engedélyt ad a román gabonatranszport részére, továbbá, hogy évente 80.000 tonna tengerit vásárol meg. Románia ezzel szemben 20 százalékos vámkedvezményt ad a Franciaországból importált selyem, üveg, bor és autó árukra.

Az amerikai tartós szárazság és esőhiány következtében várható súlyos gazdasági válság miatt Hoover elnök ebben az évben valószínűleg nem fogja igénybevenni nyári szabad ságát.

Az amerikai gabonátözsdeken a termények iránt viharos kereslet nyilvánult meg. Az árak az egész vonalon ugrásszerűen emelkedtek.

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

A pénzügyminisztérium megelégedését fejezte ki a július havi állami inkasszó eredményei felett. Tekintettel arra, hogy a közadók behajtása és befizetése július hónapban lényegesen meghaladta a június havi eredményt, a pénzügyminisztérium elhatározta, hogy a többletből visszafizetik a Banca Nationalától felvett előlegeket.

Eddig szól a pénzügyminisztérium hivatalos jelentése, amely megelégedését fejezi ki az adófizetők július havi teljesítményével szemben, viszont nem közli azt a fekete statisztikát, mely az állami adó és egyéb közterhek kiméltelen behajtása következtében elárverezett és tönkrement kereskedelmi és ipari vállalkozókról lett volna összeállítható.

A Triumph Oradea cipőgyár fizetéseit beszüntette. A fizetésektől való okairól a cég körlevélben értesíti hitelezőit, akikkel a tárgyalást máris megkezdtek. A cég passzívája 16.103.731 lej, míg aktívái 11 millió 884.310.44 lej. Ennek az esetnek közelebbi ismertetésére még visszatérünk.

Construirea șoselei București-Ploești-Brașov

Dl John North, unul din directorii firmei Stewart, a avut o lungă întrevedere cu d. ing. M. Manoilescu, ministrul comunicațiilor. Dsa a expus, pe larg, condițiunile în care se va face rețacarea șoselei naționale București—Ploești—Brașov, precum și metodele ce se vor întrebunța.

S'a hotărât ca lucrările să înceapă neapărat pe ziua de 20 August.

D. John North a dat asigurări că până la sfârșitul campaniei de lucru a acestui an, șoseaua București—Ploești, pe o întindere de 65 km. va fi complet refăcută.

Olvassa a

„Lemnul”-t

A 85 millió lejes adóeltitkolással vádolt Lomási igazgatója fantasztikusnak és együgyűnek mondja az adóeltitkolás vádját

Országszerte nagy feltűnést keltett a Lomási Faipari Részvénytársaság adóeltitkolási ügye, mely két aradi ügyvédnek, a vállalat elbocsájtott tisztviselőinek feljelentése alapján indult meg, amint már megírtuk,

A vád szerint a vállalat hamis mérleget készített az adóbevallás céljaira és ilyen módon az államot hatalmas összeggel károsította meg.

Ebben az ügyben a vizsgálat páratlan szigorúsággal indult meg. A nyomozó közegek a legkíméletlenebb módon szállták meg a vállalat helyiségeit, lefoglalták a könyve-

ket és megindították a vizsgálatot, melynek során

letartóztatták a vállalat főkönyvelőjét és könyvelőjét és köröző levelet adtak ki a jelenleg külföldön tartózkodó vezérigazgató ellen.

A vizsgálat azután újabb szenzációkkal is szolgált, mert letartóztatták Rebreanu Gyula, pénzügyi inspektort is, azzal a váddal terhelve, hogy a vállalat egy tisztviselője, — éppen az egyik feljelentő útján — közel ötmillió lejt kapott, hogy egy-néhány évvel ezelőtt felfedezett adóeltitkolást eltussoljon.

zelhető, hogy ilyen összegért könyveket hamisítana a Nasiehoz hasonló vállalat.

— A másik vád az adóeltitkolás vádjá, éppen nevétséges. Vállalatunk ez évben kimutatott hárommillió háromszázezer lejnyi tiszta nyereséget, amit az adókiadó bizottságnak bemutatunk. A bizottság azonban ezt az összeget nem fogadta el adóalapnak, hanem

harmincemillióban állapította meg az adóalapunkat.

— Ez ellen természetesen tiltakoztunk és ennek során könyveinket is bemutatuk. A pénzügyi hatóságokkal folytatott tárgyalások és a könyveink vizsgálata két teljes hétig tartott és azzal zárult le, hogy a pénzügyi hatóságok

kivetettek reánk tizennyolcmillió lejnyi adóalap

után járó négy és félmillió lej adót. Ezt az összeget azután be is fizettük.

— Hol van tehát itt az adóeltitkolás? A pénzügyi hatóságok könyveink rigorózus átvizsgálása után vetették ki az adót.

— Meg kell azonban cáfolnunk egyes lapoknak azon hirtelét is, mintha a feljelentők a feljelentés előtt megkísérelték volna, hogy vállalatunkat megszarolják. Ez nem fedti a tényeket, amint, hogy el sem képzelhető ilyesmi. Elvégre, ha olyan céllal emettek vádakot ellenünk, hogy a feljelentőt megillető husz százaléka a birságnak, ami ötvenmillió lejnek felel meg, jusson számukra, ugy nem lett volna értelme, hogy ezt az általuk remélt összeget felcseréljék egy esetleges zsarolás útján szerzendő kisebb összegért.

Nyilatkozik a megvádolt vállalat igazgatója

A Lomási aradi ügyvezető igazgatója a következőket mondotta:

— Eddig nem akartunk nyilatkozatokkal elébe vágni az eseményeknek, de most már olyannyira tisztult a helyzet, hogy úgy érzem megszólalhat már a meghurcolt vállalat is.

Egészen fantasztikus vádakkal illetnek minket:

hamis könyvvezetéssel és adóeltitkolással. Mielőtt a befejezett vizsgálat is megállapítja a vádak alaptalanságát, apellálnunk kell a józan belátásra, mely előtt

ezeknek a vádaknak nemcsak fantasztikusoknak, de együgyűeknek is kell feltűnni.

— Az első vádra azt hiszem

elegendő válasz az is, hogy a vállalatunk, a Lomási egyik alvállalata, az Union Nasienak, Európa egyik legismertebb konszernjének, melynek részvénytöbbsége a Banque Paris et de Pays Bas ismert francia pénzintézet birtokában van.

A Nasienak Európa különböző államaiban nyolc hatalmas alvállalata van,

melyeknek egyike a Romániában székelő Lomási és így közvetlenül a Genfben székelő Nasieival áll összeköttetésben. Ehhez a váddal kapcsolatban azt hiszem nem kell még sok megjegyzés.

Vajjon elképzelhető, hogy egy ilyen hatalmas konszern reáfanyalódik vagy éppen rávetemedik e könyvek hamisítására,

vagy éppen adóeltitkolásra? Tessék elképzelni a vád szerinti összeget aranyfrankra vagy svájci frankokra átszámítva, hogy milyen aránylag kis összeg volna ez, Nem kép-

Inlesnirea exportului de cereale

Organizarea oficiului de export al cerealelor

Monitorul Oficial No. 179, a publicat Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Oficiului central al exportului de cereale:

Se înființează pe lângă Institutul național de export Oficiul central al exportului de cereale.

Oficiul central al exportului de cereale are misiunea de a îndruma și coordona operațiunile de export și va exercita următoarele atribuțiuni:

a) Să cerceteze condițiunile de producere, de comercializare și de transport ale cerealelor din diverse regiuni ale țării;

b) să colaboreze la organizarea și

funcționarea piețelor interne de cereale, burse, oboare, târguri, etc.;

c) să colaboreze la organizarea și funcționarea silozurilor de cereale;

d) să cerceteze condițiunile transportului cerealelor și să avizeze asupra tuturor chestiunilor de tarife, privind exportul;

e) să studieze și să propună toate inlesnirile de ordin fiscal și administrativ, menite să intensifice exportul de cereale;

f) să procure informațiuni precise și urgente asupra cantităților și calităților cerealelor din diferite regiuni, precum și date asupra prețurilor din

interior și exterior și să îngrijască de răspândirea lor promptă în întreaga țară;

g) să studieze mijloacele de sistematizare a operațiunilor comerciale și de export a cerealelor în vederea raționalizării transporturilor;

h) să studieze și să propună orice alte mijloace de intensificare a exportului de cereale și să avizeze asupra oricărei chestiuni privind exportul de cereale.

Pentru eulogierea datelor asupra producției din țară, Oficiul se va servi în afară de camerele de comerț și de industrie și camerele de agricultură de toate celelalte autorități și instituțiuni de Stat.

Oficiul va avea următoarele 3 secțiuni:

- Secția informațiunilor interne și externe;
- Secția piețelor interne (burse, oboare, târguri, etc.);
- Secția transporturilor pe uscat și pe apă.

Fiecare secție va fi condusă de un referent.

Personalul necesar îndeplinirii scopului urmărit de Oficiul central al exportului de cereale va fi recrutat după normele fixate pentru personalul similar al Institutului național de export.

Veniturile și cheltuielile Oficiului vor fi înglobate în bugetul Institutului național de export și administrat de aceasta în condițiunile prevăzute în legea pentru organizarea Institutului Național de export, după propunerile consiliului Oficiului.

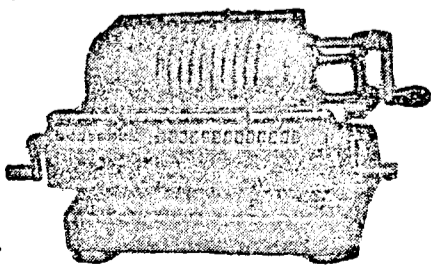
A budapesti nemzetközi építész-kongresszuson és építőművészeti tervkiállításon 23 nemzet vesz részt

A szeptember hó 7. és 15-e közt Budapesten rendezendő nemzetközi építész-kongresszuson és azzal kapcsolatos építőművészeti tervkiállításon 23 nemzet építészei vesznek részt. Az építőművészeti tervkiállítás magyar csoportjai már befejezték a zsűrizés munkáját és augusztus hó 15-ig összeállítják a kiállítási anyagot.

A kiállításon nem fogják díjazni a kiállított műveket. A C. P. I. A. Párizsban tartott legutóbbi ülésén ugyanis Hollandia, Franciaország és Nagybritani delegátusai bejelentették, hogy nagy örömmel vesznek részt a budapesti kiállításon, mégis az a kérésük, hogy a kiállításon ne díjazzák a munkákat, mivel itt tulajdonképpen nem építészeti konkurrenciáról, hanem magyar, bemutató jellegű kiállításról van szó.

A magyar végrehajtó bizottság tudomásul vette a külföldi delegátusoknak ezt a bejelentését és teljes mértékben honorálva indokukat, elhatározta, hogy a tervet nem részesíti díjazásban. Ettől függetlenül azonban a kongresszus és a kiállítás minden egyes résztvevője művészi bronzplakettet, emlékérmét és kerámiai, illetve porcellán emléktárgyakat kap.

**Számoló-
gépek,
levélmásoló-
sokszorosító
gépek**

CONTROL
ARAD, Salacz-utca 1 sz.

Aplicarea lezei spirtului

Instrucțiunile Ministerului de Finanțe către inspectorii de fabrici, directorate ministeriale și administratori financiari

Ministerul de Finanțe a trimis autorităților financiare următoarele dispozițiuni referitoare la aplicarea lezei spirtului:

Legea nouă asupra producției și desfacerei spirtului și băuturilor spirtoase, nu mai permite cedarea cotelor către fabricile de drojdie comprimată. (Art. 5 al. 6.)

Vă invităm a cereța ce fabrici de drojdie comprimată au cota cedată, de câtă vreme au cedat-o și pe baza cărui act este cedată, în vederea primirii de instrucție separată pentru fiecare caz.

De asemenea vă punem în vedere că același text de lege declară că fabricile de drojdie comprimată care nu vor continua fabricația timp de 3 luni, vor pierde autorizațiunea de funcționare. Veți comunica Ministerului situația fiecărei fabrici, în executarea dispozițiunilor legii.

Din inspecțiunile ce am făcut în țară, am constatat că dispozițiunile art. 12 din lege, privitor la declarațiile acolo prevăzute, nu se execută. Veți lua măsuri de urgență, pentru ca

fiecare fabricant de spirt să facă declarație zilnică de materiile prime,

ce supune fabricării, idem de rezultatul obținut ca spirt brut, idem a spirtului brut ce supune la rafinare, precum și indicarea vaselor în care se face depozitarea. De asemenea trebuie să se declare și cantitățile de spirt eșite din fabrică cu adresa depozitului autorizat.

Aceste date trebuie să fie comunicate lunar de către fabricanți prin un tablou separat administrației financiare și Ministerului de Finanțe.

Vă invităm ca pentru toți fabricanții cari nu au executat aceste dispozițiuni ale legii, să dispuneți aplicarea art. 156 al. a.

Ministerul Finanțelor interpretează art. 16 și 18 din lege, privitor la fabricile de spirt, că trebuie neapărat să aibă în exploatare terenuri agricole de minimum 100 ha. în plină proprietate. Veți verifica situația fiecărei fabrici agricole și veți comunica Ministerului rezultatul, pentru ca să luăm dispozițiuni în consecință.

Intrucât legea prevede că fabricile agricole situate în comune urbane capitale de județ și aflătoare în funcțiune în mod efectiv la depunerea legii noi pe biourile Corpurilor Legiuitoare, dacă nu au termenul fixat de lege în plină proprietate și nici

nu pot să-și constituiască în termen de un an societatea prevăzută

în art. 18, vor intra în categoria fabricilor industriale de spirt, ne veți comunica cu titlu de informație, care sunt fabricile situate în capitală de județ, care se aflau în mod efectiv în funcțiune la data acolo arătată.

Vă repetăm dispoziția art. 25 din lege, după care

fabricanții de spirt din vin și distilerii sunt datori ca în termen de 2 luni dela publicarea legii, să facă declarația

acolo arătată. Veți pune în vedere acelor fabricanți, în caz dacă nu respectă legea ea, cu începere dela 28 August li se vor aplica sancțiunile prevăzute de art. 156 al. a.

Intrucât legea nouă, în art. 30, nu permite

arendarea fabricilor de spirt, sub sancțiunea pierderii autorizațiunii de funcționare, decât pentru fabricile autorizate prin succesiune minorilor, femeilor măritate, văduvelor, funcționarilor publici sau mai multor coproprietari și atunci arendarea să se facă numai cetățenilor români și numai cu autorizarea prealabilă a Ministerului, ne veți comunica situația fabricilor din acest punct de vedere, aflate în circumscripția dv.

Pentru a ușura cât mai mult situațiunea sătenilor, proprietarilor de cazane în care își distilează produsele lor proprii, în caz când ei nu fac declarația cerută de lege, înainte de a expira termenul de trei luni prevăzut la art. 33 din lege, veți întocmi o listă din oficiu, de proprietari de cazane în condițiile legii, pentru ca

ministerul să le dea autorizarea absolut gratuită,

fără nici un fel de taxe.

Ministerul vă face cunoscut că se permite vânzarea cu paharul de rom și liqueruri în cafenele, cluburi și cefetării.

Vă punem în vedere aplicațiunea strictă a art. 97 din lege, conform căreia administrația fabricii care voeste să scoată spirt și să-l pună în circulație, este datoare să dea în prealabil agentului însărcinat cu controlul și administrația financiară respective, o declarație scrisă în care se precizează următoarele:

- a) data, anul, ziua și ora eșirii spirtului din fabrică;
- b) cantitatea de spirt în litri și grade;
- c) felul și capacitatea vaselor în care se va face transportul;
- d) mijloacele de transport și ruta ce va urma transportul;
- e) numele și adresa destinatarului.

Cei ce nu vor face această declarațiune sau vor face declarațiuni false, vor suferi sancțiunile prevăzute de art. 156, al. a.

Ne veți raporta, săptămânal, de rezultatele aplicațiunilor de mai sus.

Az ócskavas szabad kivitelét sürgetik a kereskedők

Ujabb lépésekre készül a Resica — Valószínűleg engedélyezni fogják az ócskavas kivitelét

Az utóbbi hónapokban egyre erősödő dekonjunktura miatt

60 százalékkal esett vissza a vasipari termelés Romániában

és amint amint értesülünk, a Resica raktárai úgy tele vannak el nem adott áruval, hogy újabb munkáselboesításokra készül és átmenetileg egyes osztályokon leállítja a termelést.

A vasipari helyzet egyik smét aktuálisává lett kérdése

az ócskavas kivitele,

amelyet tudvalevően az Resica kivásására tiltott be a liberális kor-

mány azzal az indokolással, hogy a belföldi kohók, vagyis a Resica és a Titán—Nadrág—Kaláni Vasművek, mind a kettő részben, vagy egészben, Marx Auschnitz érdekeltségei, feldolgozzák a belföldi részleket.

Az ócskavaskereskedők, akiknek részéről egy nagyváradi és egy aradi cég tulajdonosai és

a budapesti Weiss Manfréd-gyár megbízottai tárgyalnak Bukarestben,

azt kérik a kormánytól, hogy vagonoként 1000 lej kiviteli vám mellett tegye szabaddá a kivitel.

Insolvența fabricii de ghetete Moskovits din Oradea

Insolvența fabricii de ghetete Martin Moskovits din Oradea continuă, tratativele necesare întreprinzându-le cumnații proprietarului, frații Gonda, cari afirmațiune sunt compa-

niști taciți la fabrica insolventă.

Majoritatea creditorilor, cu toate aceste nu a acceptat încă oferta prezentată pentru obținerea unui acord.

Az „Ugir” akciója az új vasuti tarifával szemben

Az új vasuti dijszabás részletekben is igen rapszodikusán léptetik életbe, dacára annak, hogy hónapokig tartó tárgyalások előzték meg, még sem volt még megközelíthetőleg sem elkészítve. A dijszabást érdemben később fogjuk kritika tárgyává tenni, de már most is megállapíthatjuk, hogy az amugy is leromlott gazdasági életünknek az új

vasuti dijszabás megadta a kegyelemdőfést.

Egészen furesa alakban tett eleget a vasut hirtetési kötelezettségének is: a Monitorul Oficial augusztus 1-én megjelent számában röviden hirdeti, hogy szeptember 1-én új tarifát fog életbe léptetni; aki kíváncsi, vagy akit érdekel, közelebbi adatokat szerezhethet a vasutigazgatóság

egyik irodájában. Ez azt jelenti, hogy azok a felek, akik a már megkötött, vagy a még megkötendő nemzetközi kereskedelmi szerződések alapján Romániával valamilyen kapcsolatot keresnek, fíradjanak el Bécsből, Berlinből, vagy még távolabbról Bukarestbe, és szerezzék be a szállítási feltételeket, amelyek alapján kereskedelmi ügyleteiket megköthetik.

Mint hogy pedig a dijszabás nagyrésztben augusztus 1-én életbelépett és pedig az a része, amely könnyítést és díjleszállítást jelent a közönség részére, kézenfekvő, hogy a visszatérítési reklamációk egész özönével fogják támadni a vasutat. Az UGIR bukaresti központja már is gondoskodott arról, hogy tagvállalatai reklamációi szakszerűleg és biztos eredményre való kilátással terjesztessenek be és azért a „Refaktia” nevű kolozsvári, de már nemzetközi viszonylatban is kitünő reputációval rendelkező céget kötötte le szerződéssel erre a célra.

Expoziția de pielărie și încălțăminte din București se organizează intensiv

Ministerul Industriei și Comerțului la cererea Asociației Tăbăcarilor și Cismarilor din România dorind să vină în mod efectiv în ajutorul șomerilor tăbăcari și cismari, după cum am mai anunțat, a aprobat

organizarea unei expoziții internaționale la București,

Parelul Carol, în timpul dela 5—31 Octombrie 1930, pentru care Ministerul Comunicațiilor, prin Regia Autonomă CFR a aprobat o reducere pe căile ferate de 50 la sută.

Din partea Ministerului Industriei și Comerțului a fost delegat cu organizarea acestei Expoziții dl. ing. Ionescu, șeful Serviciului Meseriilor din acest Minister, care împreună cu Asociația Tăbăcarilor și Cismarilor din România a organizat

Biroul Expoziției ce va funcționa până la 15 Sept. între orele 6—8 p. m. la Ministerul de Industrie și Comerț,

iar dela această dată va funcționa în unul din pavilioanele Ministerului din Parelul Carol.

A korpa kiviteli vámjának visszaállítását követelik

A kormány eltörölte a korpa kiviteli vámját. A korpa ára amig vám alá esett 12—30 lej volt mázsánként, most 200 lejre emelkedett és a határállomásokon a magyarországi importőrök 10.30 pengőért vásárolják össze a vámmelküli korpát. A termelők a vám leszállítását magukra nézve sérelmesnek tartják és ezért egyes mezőgazdasági kamarák felterjesztést intéztek a földművelésügyi miniszterhez, amelyben kérték, hogy a korpának, mint fontos takarmánycikknek vámját állítsa ismét vissza.

Convenția comercială cu Ungaria a fost parafată

Relațiile comerciale româno-ungare după 1 Septembrie

Negocierile dintre România și Ungaria, — ce durează de mai mult timp, în scopul de a se încheia un tratat care să reglementeze comerțul și navigația, reședința și chestiunile veterinare, afară de câteva puncte și articole generale ce urmează a fi puse la punct grație unui nou schimb de vederi, între cele două guverne, — au dus la încheierea unui acord.

Convențiunea cu anexele sale în afară de punctele rămase în suspensie, a fost parafată de șefii celor 2 delegații și anume din partea României d. Grigorcea, ministrul României la Budapesta, iar din partea Ungariei d. ministru Nickl.

Declarațiile d-lui Mayer, ministru de agricultură al Ungariei

D. Mayer, ministrul agriculturii a declarat asupra negocierilor economice în curs, următoarele:

„Guvernul ungar a fost invitat de guvernele Jugoslaviei și României. Scopul acestei invitații era

*colaborarea celor trei țări
agrare în ce privește
plasarea producției lor
agricole.*

În această chestiune, interesele celor trei state, cum și nevoile lor reciproce, recunoscute de România și Jugoslavia, au evidențiat

*necesitatea unei apărări
comune,*

fapt pentru care cele două țări menționate, au găsit că este necesar să ia contact și Ungaria. „Delegația guvernului ungar a primit propunerile guvernelor Jugoslaviei și României, dându-și aprobarea asupra multor chestiuni. Această problemă este în discuție, o decizie definitivă neluându-se încă. „Ungaria posedă, grație poziției sale economice, o așa importanță pe terenul economic, încât criza economică din Europa nu poate fi rezolvată fără să se țină seamă de această importanță, sau să fie complet neglijată“.

Tot asupra acestei chestiuni, și în special ocupându-se de chestiunea înțelegerii economice, d. dr. Vass, președintele consiliului, a declarat că fără dubiu, Mica Înțelegere prin crearea unei baze economice, a căutat să se consolideze și mai mult. Aceasta însă nu este desigur o idee amicală față de Ungaria. Cu toate acestea,

*creierea unei uniuni vamale
între cele trei state nu
este o chestiune simplă,*

și în Ungaria ea nu deșteaptă

*Convenția va fi semnată
după ce vor fi stabilite și
celelalte puncte rămase în
suspensie.*

Dat fiind că actuala convenție provizorie relativă la relațiile comerciale dintre România și Ungaria, se termina la 31 August cor., șefii delegațiilor au stabilit printr'un schimb de note că relațiile comerciale dintre cele două țări, dela 1 Septembrie și până la punerea în vigoare a convenției încheiate, adică cel mai târziu până la 1 Ianuarie 1931, vor fi stabilite pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate.

nici o preocupare. „Guvernul ungar totuși, și Ministerul afacerilor străine, ar fi avertizat prin aceasta că în interesul economiei țării, urmează să aibă o acțiune favorizată de forța sa, anume prin încetarea aprovizionărilor în celelalte state europene.

Impotriva tuturor acestor tendințe, a declarat d. dr. Vass cari au de scop împresurarea Ungariei, putem pe drept să facem apel la bunul simț al puterilor. Se poate da asigurarea, a spus d-sa, că atari intențiuni nu vor reuși, pentru că nu este așa de ușor ca să fie izolată Ungaria în Europa pe de o parte, iar pe de alta că a trecut timpul când syndicatele politice ar mai putea să încerce să strângă de gât din punct de vedere economic Ungaria, a terminat d. dr. Vass

discursul său“.

Dl. Alfred von Nick, șeful delegației ungar care a negociat tratatul de comerț cu România, parafat, publică în „Pester Lloyd“ un articol în care dă unele amănunte asupra dispozițiilor noului tratat.

*România și Ungaria își acordă reciproc înlesniri la
regimul schimbului de mărfuri,*

interdicțiile și prohibițiile la export și import fiind limitate la anumite cazuri și făcându-se tot sub regimul clauzei națiunii celei mai favorizate.

Dispozițiuni speciale au fost luate pentru ocrotirea mărcilor de fabrică.

Tratatul este încheiat pe un termen de trei ani.

România și Ungaria vor încheie în cel mai scurt timp o convenție consulară. Până atunci, consulii celor două țări vor lucra având atribuțiunile lor pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate.

Autorul articolului se felicită de bunăvoința arătată în cursul negocierilor de ambele delegațiuni și subliniază credința sa că

*o cooperare economică româno-ungară va fi de cel
mai mare folos economiei
române și ungare.*

După negocierile în materie agricolă urmate la București între România, Jugoslavia și Ungaria, tratatul de comerț parafat ieri va strânge și mai mult relațiile economice și va permite apărarea intereselor legitime ale țărilor agricole.

Bizakodó a terménypiac hangulata

Intenziv gabonaexportra és az árak emelkedésére készültek fel a mezőgazdák és a bankok

Az európai piacokon, különösen az agrárállamokban javuló gazdasági irányzat van kialakulóban. Ugy a kenyérmagvakban, mint a takarmányfélékben jelentős *hausse tendencia* indult meg és a kilátások, különösen az importállamokba csakne mkatasztrófális termésbecslése folytán, további erőteljes emelkedésre engednek következtetni.

Az új buza áremelkedése csak a napokban indult meg. Árukinálat piacunkon szórva nyosan és csak magas árak

mellett fordul elő és minthogy új buzában meglehetősen nagy kontremínpozíciók voltak, melyeknek befedezése még nem történt meg, közgazdasági körök véleménye szerint ez a tény *további áremelkedést fog maga után vonni*. A tengeri, árpa, korpa és olajmagvakban már csaknem 50—60%-os áremelkedés állapítható meg.

A gabonaneműeknek jelentős áremelkedése különösen a mezőgazdasági helyzet javulását fogja maga után vonni és ez a körülmény Románia gaz-

DIANA

sós borszesz, vezérképviselet
„GEA“ KRAYER. Fő-
lerakat Balkán Impex,
T I M I Ș O A R A.

dasági életére különösen fontos befolyással lesz.

Az új gabonakampány megindulásával kapcsolatosan az eddig felhasználatlanul lévő tőkék be fogják kerülni a gazdasági élet *étköngésé* miatt különösen a gabonaexport finanszírozására az ország mezőgazdaságának jelentékeny hitellel lesz szüksége, a pénzüzetek pedig az ilyen mobil üzletek finanszírozásával szívesen foglalkoznak. Természetesen ez a körülmény magával fogja hozni az eddigi alacsony kamattételek némi emelkedését, aminek előjelei már is mutatkoznak.

Tranzitarea mărfurilor

Nouile măsuri ale C. F. R.

În urma noilor dispoziții ale Ministerului de finanțe, privitoare la formalitățile pentru tranzitarea mărfurilor supuse vămuirei, direcțiunea generală cfr. a luat următoarele dispoziții:

Biourourile de vămuire cfr. vor putea întocmi — cu consimțământul vămii respective — declarațiuni vamale, însă numai la export, menționând mai multe vagoane încărcate, indiferent de numărul destinațiilor și locul de destinație, dacă sunt ale aceluiași predător.

Comisionul de vămuire se va socoti astfel:

Lei 36 pentru 10.000 kgr., calculate separat la greutatea totală menționată pe declarația vamală.

Lei 40 la 10.000 kgr., pentru transportul încărcat în vagoane, conținând margini de lemn de brad, părți laterale, lemn rotund de brad, trunchiuri, lemn de mină și prăjini.

La toate celelalte transporturi de cherestea, comisionul se va socoti la greutatea totală: primele 10.000 kgr. cu 100 lei și câte 40 lei pentru fiecare 10.000 kgr. următoare.

Pentru transporturile în vagoane, conținând cereale și derivate, comisia va socoti: 100 lei pentru primele 10.000 kgr. și câte 50 lei pentru fiecare 10.000 kgr. următoare.

Pentru transporturile încărcate în vagoane, conținând platformă brută, pietriș și nisip, comisionul va fi de 10 lei de vagon, de 10.000 kgr.

În ceea ce privește mărfurile ambalate în saci, cereale, derivate, ghiș, etc., rămân în vigoare taxele, care se aplicau până în prezent.

Parafăltă a român- magyar kereskedelmi szerződést

A román-magyar kereskedelmi szerződés hétfőn Grigore, a román követ és Nickl magyar megbízott parafálták. Az új szerződés január elsején lép életbe s mivel a régi szerződés már augusztus végén lejár, a közbeeső időben a legnagyobb kedvezmény elve alapján bonyolítják le a két ország közötti kereskedelmet.

Kétszáz mozdonyt vesz kölcsön Románia a lengyel vasutaktól a gabonakampány idejére

Bukaresti jelentések szerint a lengyel kormány ajánlatot tett a román vasutagazgatóságnak, hogy a gabonakampány idejére 200 mozdonyt kölcsönözhet. Az ajánlat kézhezvétele után Stan Vidrighin azonnal intézkedett, hogy a vasut igazgatótanácsa összeüljön. Az igazgatótanács hosszabb ideig tárgyalta a lengyel ajánlatot, s elhatározta, hogy azt el is fogadja s ugyanakkor megbízták Stanescu vasuti ügyészt, hogy a szükséges szerződést megfogalmazza. A lengyel mozdonyok igénybevétele párhuzamosan fog történni a gabonaexport emelkedésével. Ugyancsak ez alkalommal határozta el a vasut igazgatóság, hogy több mozdonyt javításra adnak ki. Eszerint „N. Malaxa” üzem 14. Resica 5, Astra Romloc 8 és a Rieger-cég 2 mozdonyjavítást kapott. Az igazgatótanácsnak sikerült megegyeznie az Astra Romloc céggel olyan értelemben, hogy a jelenleg náluk lévő s javításra szoruló vasuti kocsik árából 7 százalékot elengednek.

Aprovizionarea căilor ferate cu cărbuni

Comisiunea pentru stabilirea normelor de aprovizionare

Pe ziua de 1 Octombrie 1930 expirând cuntractele încheiate pentru furnizarea cărbunilor necesari regiei autonome cfr. d. Mihail Manoilescu, ministrul lucrărilor publice și al comunicațiilor a instituit pe lângă acest departament următoarea comisiune spre a stabili nouele norme de aprovizionare ale acestei regii:

Prof. ing. Gr. Capsa, membru în consiliul de administrație al regiei autonome cfr.; ing. insp. general prof. Gh. Nicolau, secretar general delegat al departamentului; Florin Zaharia, secretar general al departamentului; ing. C. Casasovici, membru în consiliul de administrație al regiei autonome cfr.; ing. șef Gh. Panaiotopol, directorul tracțiunii cfr.; ing. general C. Polizu; ing. insp. general A. Georgescu, directorul economiei cfr.; prof. ing. Cristea Niculescu; ing. insp. general I. Iancu, reprezentantul Ministerului industriei, apoi câte un reprezentant al Ministerului muncii; al Minelor de cărbuni din Valea Jiului; al Minelor de cărbuni din Moldova; al Minelor de cărbuni ale statului dela Lonea; al Minelor de lignit; al Minelor de cărbuni brunii din Nordul Ardealului.

Olvassa a

Lemnul-t

Adunarea generală a Soc. de Asigurare „Phönix”

Un bilanț strălucit

Societatea de asigurare Phönix din Viena a ținut a 47-a adunare generală ordinară a acționarilor.

În anul 1929 s'au încheiat asigurări noi asupra vieții pentru un capital de șilingi austriaci 614 milioane 463.024, adică lei 14 miliarde 747 milioane 113.000. Stocul asigurărilor, la finele anului 1929, s'au urcat la S. 2,190.756.720 adică lei 52,578.161.000, iar până la finele lunii Iunie 1930 a atins cifra de S. 2.450 milioane adică lei 58,800.000.000, sumă care socotită în valoarea aur, este de 7 ori mai mare decât cea dinainte de război. Incasările primelor pentru asigurări asupra vieții au fost în anul 1929 de S. 104,572.994,0, adică lei 2,509.751.000. Către asigurați și moștenitori s'a achitat suma de S. 30,564.451,94, adică lei 733 milioane 546.000 așa încât rezervele tehnice s'au urcat cu S. 56,362.158,95, adică cu lei 1 miliard 352.691.000, atingând S. 272 milioane 335.255,01 adică lei 6 miliarde 536,046.000, la care se mai adaugă S. 16,725.448,95, adică lei 401 milioane 410.000, pentru prime-accidente, rezerve de pierderi și fondul de dividende pentru asigurări cu dividende.

Garantiile totale ale societății s'au urcat în anul 1929 la suma de S. 297,612.177,43, adică lei 7 miliarde 142,692.000. Bunurile imobiliare ale societății, în valoare totală de lei 1348,759.000. (S. 56 milioane 198,298,48), se compun din 80 imobile: în Austria, Jugoslavia, Cehoslovaica, Germania, Belgia, Franța, Italia, Ungaria, Polonia și Bulgaria. În România este în construcție palatul din București, piața Rosetti No. 6.

Valoarea obligațiilor, cari în majoritate se compun din obligațiuni internaționale, este de lei 3,591.994.000 (S. 149,666.436,85).

Societățile de asigurare din țară și străinătate, la cari „Phönix” participă prin acțiuni și reasigurare, arată la finele anului 1929 un stoc de asigurări de peste lei 24 miliarde (un miliard șilingi). Imprumuturile ipotecare s'au urcat la S. 17,578.224,16 adică lei

421 milioane 877.000 iar acelea asupra polițelor de asigurare le lei 435 milioane 915.000. (S. 18,163.145,21). Depozitul de rezerve de prime, la societățile din țară și străinătate, la cari „Phönix” participă prin acțiuni, se urcă la lei 925 milioane 795.000 (S. 38 milioane 574.832,96). Diverse acțiuni aflate în posesiunea societății „Phönix” se ridică la suma de S. 1 milion 164.000,10 adică 27,950.000 lei, iar participările la societățile arătate mai sus sunt de S. 7 milioane 262.334,51 adică lei 174 milioane 296.000. Pentru fondul de pensii al funcționarilor sunt rezerve pentru o sumă rotundă de un milion șilingi adică 24,000.000 lei.

Societatea „Phönix”, menținând relațiuni amicale cu „Münchener Rückversicherungs Gesellschaft” din München și-a extins cercul său de reasigurare, prin încheierea unor noi convențiuni cu Compagnie d'Assurances Générales din Paris, cu Legel and General Assurance Society din Londra și cu Prudential Assurance Company din Londra. În afară de aceasta a încheiat cu Metropolitan Life Insurance Company din Newyork o convențiune pentru a introduce, într'un număr de state europene, asigurări foarte obișnuite în Statele-Unite din America și a. asigurări de grupe la întreprinderi industriale și comerciale.

Din excedentul exercițiului anual în sumă de lei 16,954.000 adică S. 706.434,03 se va întrebuința pentru plata dividendului de 8 jum. la sută (ca și în anul trecut) la un capital de S. 4 milioane (lei 96 milioane) suma e S. 340.000 lei 8 milioane 160.000), iar restul de S. 180.000, adică lei 4,320.000 se va trece la rezerve asupra capitalului, care se ridică acum, împreună cu această sumă, la S. 2,180.000, (lei 52,320.000). Pentru noul exercițiu se raportează S. 137.798,33 adică lei 3,307.000. Dividendele se plătesc cu începere dela 8 Iulie a. c., la ghișeurile societății contrapredării cuponului respectiv.

Az amerikai nagy szárazság lényeges áremelkedést idézett elő a nemzetközi gabonapiacokon

Az amerikai nagy szárazság lényeges áremelkedést idézett elő a gabonapiacokon. Északamerikában egyébként is gyenge kukoricatermesre lehetett számítani. Így a chicagói és winniepegi tőrszédeken mintegy tíz napja szokatlan áremelkedés lehetett észlelni a gabonaneműeknél. Itt is a kukorica önvendett nagyobb keresletnek, amelynek oka a fenti körülményeken kívül az, hogy

az utóbbi időben a kukoricát mint takarmányt is használták. A buza ára ellenben nem emelkedett arányosan a többi gabonaneműekhez viszonyítva. Ezzel kapcsolatban a washingtoni földművelésügyi miniszterium kommunikét adott ki, amelyben igyekszik megmagyarázni, hogy a buza ára azért nem emelkedett, mivel a kínálat jóval magasabb, mint a többi gabonaneműeknél, vi-

szont a kereslet kisebb. Amerika is nagy buzakészletekkel rendelkezik az előző évekéből. Az Egyesült Államok, Kanada, Argentina és Ausztrália az utóbbi években inkább a buza termesztésre fektetett főszűlyt. Oroszország pedig újból olyan intenzíven kezd gabonát dobni a világpiacra, akárcsak a háboru előtt. Németország a rozs termelést szintén buzával váltotta fel. A buzatermelésnek ilyen módon való fokozásával szemben az általános gazdasági válság következtében a fogyasztóképesség csökkent.

Az utóbbi napokban Romániában is észlelhető volt a gabonaárak emelkedése. Így az árpát mult heti 26.000 lejese árával szemben jelenleg 32.000 lejért veszik a brailai kikötőben. A kukorica 36.000 lejéről 40.000-re emelkedett. Egyébként a külföldön is nagyobb keresletnek örvendett a román gabona. Átlag 3500 lejjel jobban fizetik buzáukat.

Construiri de locuințe eftine

Prelungirea termenului pt. complectarea chestionarului

Casa Autonomă a Construcțiilor aduce la cunoștința solicitanților de împrumuturi următoarele:

Termenul pentru complectarea chestionarului s'a prelungește până la 1 Septembrie a. c.

Și cei cari au făcut cereri în anii trecuți sunt obligați a complecta acest chestionar pe care îl repetăm mai jos, altfel cererile lor nu se pot lua în considerație:

Din care categorie prevăzută la art. 12 din legea „Casa Autonomă a Construcțiilor” face parte, venitul global, salariul și declarația că acest salariu nu este supus vreunui urmăriri.

Starea civilă, căsătorit, numărul și etatea copiilor.

Declarația că nu are alt imobil în localitatea pentru care cere împrumutul.

Dacă posedă teren de construit. Se va arăta dimensiunile, suprafața, strada și numărul, dacă strada are instalații de canal, apă, electrică și pavaj — dacă e liber de saucini.

De ce sumă dispune pentru primul vărsământ.

Ce chirie plătește actualmente și dacă stă pe baza legii de prelungire a chiriilor sau libera tranzacție.

Ce fel de categorie de case dorește: populară sau economică, indicând numărul camerilor de locuit (casă populară cel mult trei camere de locuit dependințe 80 m. p. Casa economică cel mult cinci camere de locuit și dependințe — 140 m. p.

În ce cartier ar prefera în caz că nu are teren și dacă preferă în casă colectivă sau individuală. Apartamentele în casele colective vor costa aproximativ cu 10 la sută mai puțin.

Dacă dorește a construi prin Casa Autonomă sau personal în regie.

Miért nem termelnek teljes kapacitással a romániai vasgyárak

A lengyel szén olcsóbb mint a romániai — Miért nem lehet leszállítani a román szén árát?

A zsilvölgyi munkaügyi alispektorátus, mely mint az aradi inspektorátus filiáléja, már önállóan működik Petrozsényben, a munkahelyzetéről szóló felvételek jelentésében beszámol azokról az okokról is, amelyek munkanélküliséget és munkában lévő munkásság fantasztikus nyomorát megmagyarázza.

Az általános gazdasági és pénzügyi krízis következtében — írja az alinspektorátus jelentése —

a magánvállalatok minimálisra redukálták szénrendeléseiket 1930-ban.

Az elmúlt 1929-es év folyamán Zsilvölgyében a magáncégek és magánosok rendeléseire 128.084 és $\frac{3}{10}$ tonna szént szállították le a Zsilvölgyéből.

A folyó év első felében ez a rendelés 30.041 tonnára szállott le, amit ha kétszer veszünk, mindössze 60.802 tonna szént, ez pedig közel 50 százalékos csökkenést jelent a tavalyi rendeléssel szemben.

Ugyanez a gazdasági és pénzügyi válság következtében a CFR megkezdte ismét takarékosági politikáját, amely több vasútvonalon a forgalom csökkentésében nyilvánult

meg és amely természetesen a legérzékenyebben a zsilvölgyi szénttermelést érintette. 1929-ben a CFR 1,702.311 tonna széntet vásárolt a zsilvölgyi széntársulatoktól. 1930 első felében az államvasutak szénrendelése, annak ellenére, hogy a forgalom esőkként csak pár hónappal ezelőtt kezdődött meg, csak 758.456 tónna volt, ami megkétszerezve 1,560.912 tonna széntet tesz ki.

Ez hozzávetőleges számítás szerint 15 százalékos csökkenést jelent a tavalyival szemben,

ami még valószínűleg fokozódni fog a CFR takarékosági politikájának arányában.

Ezek a számok teszik indokoltá a munkaügyi inspektorátus jelentése szerint az egyre növekvő zsilvölgyi munkanélküliséget. A jelentés a szénttermelés csökkenését még a CFR magas szállítási tarifával is magyarázza és azt is leszögezi, hogy miután a széntársulatok a szén árát le akarják szállítani, újabb racionalizálási munkálatokat vezetnek be, ami újabb munkáselbocsátásokat fog maga után vonni.

Három évvel ezelőtt száz meg száz vagon széntet dobtak a Zsilbe, mert a felhalmozott, túltermelt széntömeg meggyulladt és tűzveszedelemmel fenyegetett. Ekkor kezdődtek a nagyarányú munkáselbocsátások a Zsilvölgyében és megkezdődött a termelés redukcója.

Tíz évi téves politika után, most jött rá az igazgatóság arra, hogy a szén árát le kell szállítani. Románia északi részében, különösen Bukovinában és Bessarabiában alig ismerik a zsilvölgyi széntet, mert

a lengyel szén vagononként 5—4000 lejfel olcsóbb, mint a romániai.

A két ország közös érdekei miatt a kormány nem állíthatott elég magas védővámot a külföldi szénrel szemben s így allhatott elő az a helyzet, hogy a szénben leggazdagabb európai országok egyike, Nagyrománia, saját határain belül sem konkurálhat a külfölddel. A külföldi szénárakkal szemben a vagononként 24.000 lejben kapható román szén ára horribilisen mondható. A lengyel szén a vámmal együtt nem megy 21.000 lejnél magasabba.

Ez a helyzet nemcsak a széniparban állt elő. Ugyanezen okok miatt nem működhetnek az ország vasgyárai sem,

ugy, ahogy az itteni nyersvas termeléssel és a kiaknázatlan bányákkal arányos lehet. Az ok: a tökéletesen elhibázott gazdasági politika, melynek óriási következményeire éveken keresztül hiába figyelmeztették az előző rezsimeket. Az új rezsim feladata, hogy a tönkretett nagyiparon segítsen, de ezt csak hatalmas áldozatok árán érheti meg.

A román szén nem versenyképes

Egészen nyilvánvaló, hogy a szénválságon csak a szénfogyasztás növelése segíthet. Ez pedig csak olyanképpen lehetséges,

ha versenyképessé teszik a román széntet nemcsak a belföldi, hanem a külföldi piacokon is.

A román szén a külföldi szénrel nem tudja felvenni a versenyt és ez az utolsó tíz év hihetetlenül elhibázott gazdasági politikájának eredménye. A zsilvölgyi bányatársulatokat tíz évvel ezelőtt 120 millió lejfel naciona-

lizálták. A nacionalizálás óta tehát kerek tíz esztendeje a társulat egybanit sem törlesztett külföldi tartozásából, ezzel szemben olyan hatalmas termelési folyamatot kezdeményezett, amelyhez 60 millió építkezési befektetés vált szükségessé. És a hatalmas befektetés és az adósságok okozták, hogy a társulatok nem mertek lemenni a szén árával mind a mai napig sem és

teljesen elvesztették a külföldi piacot.

Grupul Krueger participă la înființarea Creditului Agricol

Dr. Mihai Popovici, ministrul finanțelor, în ajunul plecării d-sale în concediu a primit o scrisoare din partea dlui Ivar Krueger, prin care face cunoscut că a scris unuia din reprezentanții grupului cu care guvernul nostru tratează împrumutul pentru Creditul Agricol că se oferă să plaseze, în Suedia, obligațiuni în valoare de două milioane dolari din prima tranșă a împrumutului pentru creditul agricol.

Această sumă — adaugă Dr. Krueger — ar putea eventual să fie sporită.

Der Czernowitzer Wirtschafts-

Kurier
ist das Informationsorgan über die Volkswirtschaft der Bukowina.

Suprimarea taxelor vamale la piei și hârtie

Suprimarea unor taxe vamale de export — Schimb de produse româno-ungare — Podul peste Dunăre

Martți seara la ora șase a avut loc la Ministerul de industrie și comerț ședința Delegației economice a guvernului la care au luat parte d-nii: I. Mihalache, ministru de agricultură și domenii, M. Popovici, ministru de finanțe, V. Madgearu, ministru de industrie și comerț, M. Manoilescu, ministrul lucrărilor publice și al comunicațiilor, Gr. Gafencu, subsecretar de Stat la Președinția Consiliului, Pompiliu Ionițescu, subsecretar de Stat la Ministerul de finanțe, Gh. Crișan, subsecretar de Stat la Ministerul comunicațiilor, P. Andrei, subsecretar de Stat la Ministerul de domenii și Cezar Popescu, secretar general al Ministerului de industrie și comerț și secretarul Delegației economice a guvernului. În această ședință s'au examinat următoarele chestiuni:

suprimări de taxe vamale de

export.

În vederea încurajării și intensificării exportului, Delegația economică a guvernului a hotărât suprimarea taxei vamale de export la hârtia de 3 lei la kgr. și a taxei vamale de export la pieile de animale mici de 7 lei la kgr.

Schimb de produse între România și Ungaria.

Delegația economică a guvernului a aprobat în principiu exportul sării în Ungaria contra importului din Ungaria de mașini agricole contra valoarea sărei exportate.

Acest schimb de produse se va face prin Centrala cooperativeilor de import și export.

Ministerul de finanțe cedează portofoliul sutesc.

Delegația economică a guvernului a autorizat Ministerul de fi-

nanțe să cedeze către Banca centrală cooperativă o parte din portofoliul sutesc ce-l deține acest minister în sumă de 50 milioane lei pentru acoperirea pierderilor ce Banca centrală cooperativă le-a avut cu prilejul aprovizionării cu porumb a populației din Basarabia.

Construirea podului peste Dunăre.

Delegația economică a guvernului a discutat chestiunea construirii podului peste Dunăre între România și Jugoslavia, hotărând ca această chestiune să fie examinată în continuare în viitoarea ședință a Delegației economice a guvernului ce se va ține la președinția consiliului Martți 19 August a. e. orele 4 după amiază, sub președinția d-lui prim ministru Iuliu Maniu.

Tot în această ședință se va discuta și chestiunea construirii canalului București-Arges.

Tratative pentru înființări de noi întreprinderi

Discuțiile dela Ministerul Finanțelor

La Ministerul finanțelor se urmează discuțiuni în chestia înființării de noi întreprinderi. Ele sunt duse cu trei reprezentanți ai unui consorțiu american.

Tratativele sunt deocamdată de ordin general. Reprezentanții capitalului străin studiază rentabilitatea construirii unor asemenea întreprinderi.

În discuțiile ce au avut loc ei au obiectat că termenul de 30 ani, după care întreprinderile trebuie să treacă în posesia Statului, cum prevede legea întreprinderilor, este prea scurt și face imposibilă investiția de sume mari.

După calculul lor investițiile nu se pot amortiza în acest timp.

Legea întreprinderilor a apărut în „Monitorul Oficial” urmând ca regulamentul să fie și el publicat.

Regulamentul deși e întocmit nu va apare până când concurenții nu-și vor spune cuvântul lor.

Ministerul de finanțe ține să facă această favoare concurenților.

A 20 și 5 lejes papirbankjegyek szeptember elsején elvesztik forgalmi értéküket

A Banca Națională igazgató-sága hirdetményt bocsátott ki, amelyben közli, hogy az éremtörvény értelmében a 20 és 5 lejes papirpénzt teljesen kivonják a forgalomból és ezt a két bankjegyet a 20 és 5 lejes éreppénzzel fogják helyettesíteni.

A 20 és 5 lejes papirbankjegyek becsereleendőek a Banca Națională központjánál, vagy bármely fiókjánál. A becsereleési határidő folyó évi szeptember elseje, amely után a 20 és 5 lejes papirbankjegyek elvesztik forgalmi értéküket.

Cursul de convertire al monedelor la CFR.

Direcțiunea financiară a Regiei autonome cfr. ne comunică următorul nou curs oficial de convertire a taxelor exprimate în valută străină:

1 dolar una sută șasezeci și nouă lei; 1 fiorin olandez șasezeci și opt lei și 5 bani; 1 belgas belgian, douăzeci și trei lei și șasezeci bani; 1 guldon al statului liber Danzing, treizeci și doi lei și șaptezeci și cinci bani; 1 coroană norvegiană patruzeci și cinci lei și treizeci bani; 1 coroană suedeză patruzeci și cinci lei și patruzeci și cinci bani; 1 coroană daneză patruzeci și cinci lei și treizeci bani; 1 schilling austriac douăzeci și trei lei și nouăzeci bani; 1 pengő ungar, douăzeci și nouă lei și șasezeci bani; 1 marcă germană, patruzeci lei și treizeci și șase bani; 1 zloty polonez, nouăsprezece lei; 1 liră sterlină, opt sute douăzeci și unu lei și patruzeci și cinci bani; 1 franc aur sau elvețian treizeci și doi lei și optzeci și cinci bani; 1 franc francez șase lei și șasezeci și cinci bani; 1 liră italiană opt lei și optzeci și opt bani; 1 dinar iugoslav trei lei; 1 levă bulgară un leu și douăzeci și cinci bani; 1 drahmă greacă doi lei și douăzeci și doi bani; 1 coroană cehoslovacă cinci lei și trei bani.

A Stewart-cég legközelebb megkezdi az országutak kijavitását és építését

Több lapban legutóbb az a szenzációs hír látott napvilágot, hogy a Stewart angol utépitőtársaság nem óhajtja teljesíteni a szerződésben vállalt kötelezettségét és Berlamy, a cég bukaresti reprezentánsa ismeretlen helyre távozott Romániából.

A tényállás és a közönség heinformálása érdekében szükségesnek tartjuk leszögezni, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak. A tény az, hogy John Noth, a Stewart-cég egyik londoni igazgatója éppen a napokban érkezett Bukarestbe és megsejmelte a Bukarest—Ploesti és Brassó között kijavitásra kerülő utszakaszt, valamint az Otopenit Ploestivel összekötő országutat.

Értesülésünk szerint a kormány és a Stewart-cég között felmerült ellentétek teljes mértékben elsimultak a londoni cég mindenféle vonatkozásban pontosan teljesítette szerződéses kötelezettségeit, reális garanciákat kapott a kormány részéről az egymilliárd lej értékű utépités költségeire és az építési munkálatokat a legrövidebb időn belül megkezdik.

Állami magtisztító építenek Kolozsváron

A mezőgazdasági Kamara a Banca Generalatól az Eminescu-uccában raktárhelyiséget bérelt mezőgazdasági géplerakat céljaira, ahol nem állt kellő helyiség rendelkezésére, hogy ott magtisztítót rendezzenek be. A napokban hosszúságos vajadás után a földművelésügyi minisztérium megengedte azt, hogy a magtisztító állomás céljainak megfelelő épületet emelhesen a Kamara. Az építkezést nyilvános árlejtés útján fogják kellő időben kiadni.

A Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank fényes eredménnyel zárta 1930. évi félévi mérlegét

A Biharmegyei Takarékpénztár aminap tartotta meg gróf Tisza Kálmán elnöklete alatt azt az igazgatósági ülést, amelyen az 1930. első felnyét állapította meg. Tudvalevő különben, hogy a Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank, amelynek

Nagykárolyban és Ermi-hályfalván vannak fiókintézetei,

a nyugati határvidék legnagyobb saját tőkével rendelkező pénzüintézete. Tavalyi 101 millió 900.000 lej saját tőkéje ez idén már 102,715.625 lejre emelkedett. Nem csoda, ha az intézet iránti bizalom egyre nagyobb mértékben nyilvánul meg. Ennek bizonyítéka az, hogy

betétállománya ma már meghaladja a kétszázmillió lejt.

Az intézet iránt megnyilvánuló bizalom titkát Szemere Miklós vezérigazgató kiváló vezetésén kívül abban találjuk meg, hogy a bank igazgatóságában messzeföldeken is köztisztelt illusztris egyének sorakoznak fel, mint gróf Tisza Kálmán csegődi nagybirtokos, Beöthy László a magyar felsőház alelnöke, dr. Cziffra Kálmán, az ügyvezető igazgatóság elnöke, Butculescu Nicolae, a román királyi korona-uradalmak adminisztrátora, dr. Gróza Péter volt miniszter, továbbá Richard Sefton Turner és Gordon Holmes, londoni vezérigazgatók, akik az intézet anyagi és erkölcsi előrehaladását sikerrel támogatják.

A bank kihelyezési váltótárcában 214,332.074 lejt (a múlt év hasonló időszakában 142,817.438 lejt) és folyószámlában 89,517.843 lejt, összesen tehát 303,849.917 lejt tesznek ki (a tavalyi összesen 267,155.349 lejjel szemben), amiből azon elismerésre érdemes tény látszik, hogy a rossz gazdasági viszonyok dacára, ezen pénzüintézet nemesak hogy hitelmegszorításokkal nem élt, hanem közel 36 mil-

lió lej új hitel folyósításával állott a hitelkereső publikum rendelkezésére. A visszleszámitolt váltók összege a tavalyi 23,531.206 lejről 31 millió 430.960 lejre emelkedett, minthogy úgy a Román Nemzeti Bank, mint előkelő külföldi összeköttetései készségiel boesátottak az előzőnél nagyobb hitelek a bank rendelkezésére. A készpénzkészlet 1930. június 30-án 15 millió 948,133 lejt tett ki. A bank likvidálását vizsgálva,

ritkán tapasztalható kedvező képet láthatunk,

mert ha szembeállítjuk a körülbelül 204 millió lejt kitevő betéteket és hitelezőket a körülbelül 230 millió lejt kitevő készpénzkészlet s váltótárcával,

száz percents meghaladó mobilitás áll elő

a 102 millió lejt meghaladó saját tőkéken kívül. Az intézet 1930. évi első félévi tiszta nyeresége 7,236.562 lejt tesz ki, ami a tavalyi első félévi eredménnyel szemben csaknem

negyedmillió lej emelkedést mutat.

A Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank ezt a fejlődését különösen kiváló angol összeköttetéseinek köszönheti, amelyek segítségével jelenleg

sok angol állampolgár részvényese van és részvényeit a londoni tőzsde is jegyzi.

A 125 lej névértékű részvények londoni árfolyama 250 lej körül mozog. azaz 6 shilling és 5 pennv.

A Biharmegyei Takarékpénztár, hogy a részvényeseknek ne kelljen egy teljes évig részvényükhözamára várakozni, a félévi mérleg alkalmából, mint az angol és amerikai bankok, az évvégi osztalékra már most előleget fizet. A most megtartott igazgatósági ülés örömmel állapította

meg azt is, hogy bár az intézet a hozzáfordult hitelkereső közönség minden jogos igényét, mint az a kihelyezések nagymérvű emelkedéséből is látszik, állandóan kielégítette s így közgazdasági életünkben igazán hasznos szolgálatokat végez, az utóbbi időben előfordult nagyszámú kényszeregyezségeknel és esődöknél körültekintő és óvatos vezetésénél fogva, érdekelve nem volt.

A Biharmegyei Takarékpénztár mostani félévi mérlege ékesen dokumentálja azt hogy

modern szellemtől áthatott vezetés a pénzüintézetek igazi hivatását domboríthatja ki

és hogy ez a nagyrahivatottsága Biharmegyei Takarékpénztárnál fennáll, abban nagy érdeme van Szemere Miklós vezérigazgatónak, aki nyugateurópai gondolkodásával a Biharmegyei Takarékpénztárt a világvárosi nagy pénzüintézetek nivójára emelte és ezen a magas színvonalon biztos kézzel és széles látókörrrel vezeti.

A vámszabadraktárak problémája megoldás előtt

A Monitorul Oficial már régebben közölte a vámszabadraktárak felállításáról szóló törvényt. A törvény végrehajtási utasítása azonban nem jelent meg és így az egész kérdés függőben maradt. Most napok óta tartó tárgyalások folynak a pénzügyminisztériumban három amerikai pénzesoport és a pénzügyminisztériumi megbízottak között. Az amerikaiak ugyanis ajánlatot tettek a kormánynak arra, hogy modern vámszabadraktárakat építenek fel és vállalják a finanszírozást is a vámkereskedelmi árakra. A legelőnyösebb ajánlat úgy szól, hogy harminc év után a vámszabadraktárak épületei az állam tulajdonába mennek át. Beavatottak bizonyosra veszik, hogy rövidesen létrejön a meggyezés és megkezdik a vámszabadraktárak építését, amelyekre már régen szükség lett volna.

La Cluj prețul cerealelor e staționar

Bursa din Cluj, în scurta existență de două săptămâni, și-a făcut un rost foarte important în economia Ardealului. A reușit să unifice prețurile cerealelor pe piața Clujului și buletinele ei servesc ca punct de orientare pentru producători.

Astăzi prețurile au rămas staționare; în urma ploilor de Sâmbătă și Duminecă a înregistrat o ușoară scădere. Iată situația generală a cerealelor:

Porumb 40.000 lei vag., grâu 48.000 lei vag., trifoiu, preț care va fi la recoltă; ovăz alb Cluj 40.000 lei vag., Mac albastru 20 lei kg., lână preț nominal 30—32 lei kg., sâmantă de muștar galben 560 suta de kg., orz de bere 30.000 lei vag.

Tendința fermă.

Ofertă mijlocie.

Animație mare, multe, înregistrări.

Figyelem!

DREHER HAGGENMACHER

KORONA SÖR ala PILSEN

rövidesen forgalomba kerül!

Industria indigenă va primi noui comenzi dela C. F. R.

**Noui construi de linii ferate — Modernizarea
și electrificarea C. F. R.**

Expunerea d-lui Mihail Manoilescu, ministrul comunicațiilor

D. M. Manoilescu, ministrul comunicațiilor și lucrărilor publice, a făcut presei o expunere despre nouile construcții de linii ferate, spunând:

— Am avut o serie de ședințe cu consiliul de administrație al căilor ferate și pentru că am luat acolo hotărâri importante, programatice și practice, cred că este interesant să fim opinia publică în curent cu o parte din ele.

— Hotărârile noastre au privit, în primul rând,

**politica noastră pentru construi-
rea de linii noi.**

Au existat și până acum studii și proiecte, dar ce n'a existat a fost o ordine de urgență rațională a diferitelor linii de construit. Iată de ce am început multe linii, dar n'am terminat nici una. Cazul cel mai tragic e al liniei Brașov—Buzău, în care s'au investit două miliarde și jumătate și urmează să se mai investească încă trei miliarde și care — lucru extraordinar — e contestată de specialiști în ce privește prioritatea ce i s'a dat.

— Pentru a evita astfel de greșeli, noi am examinat ordinea de prioritate, ținând seamă de rentabilitatea pe care liniile o asigură precum și de utilitatea națională. Am ajuns la concluzia să punem, în prima linie, a programului,

electrificarea liniei Ploești—Brașov, construirea unei linii directe Pitești—R. Vâlcea și a liniei Ilva-Mare—Vatra-Dornei,

care urmează să lege Ardealul cu Bucovina. Vorbim numai de liniile care cer investiții mari, nu și de celelalte care cer cheltuieli mai mici cum ar fi bunăoară, linia Constanța—Techir-Ghiol.

— Pentru celelalte linii cum ar fi Brașov—Buzău, care e în curs de construcție, am decis să se studieze o ușoară variantă care ar duce la effinirea costului, iar pentru linia București—Craiova, facem studii amănunțite asupra traficului eventual și deci asupra rentabilității.

— Un alt punct din discuțiile ur-

mate a fost înzestrarea căilor ferate cu mijloace moderne de tracțiune care să ducă fie la sporirea traficului, fie la reducerea cheltuielilor. Ne-am pus

problema înființării de trenuri automotoare care să înlocuiască trenurile personale și mixte pe liniile secundare,

precum și problema frânelor continue, cari lungesc trenurile și măresc mult capacitatea de transport a trenurilor. Se va economisi astfel și un personal foarte numeros.

— Prin electrificarea liniei București—Brașov se dublează, ba chiar se triplează capacitatea de transport a acestei linii. S'ar putea critica ideea investițiilor mari într-o vreme în care calea ferată dă deficit. Noi am pornit însă dela ideea că totemai pentru că administrarea căilor ferate dă deficit, trebuie să introducem utilaj cu rentabilitate sigură. Ori introducerea de automotoare sau de locomotive tender speciale permit realizarea de trenuri de mică capacitate, dar foarte frecvente și rezezi și duc la un spor de venituri și la o economie de cheltuieli, încât profitul realizat în fiecare an e mult mai mare decât rata de amortizare. Astfel că se realizează o micșorare a deficitului căilor ferate din primul an al introducerii lor. Același lucru pentru frâne. Mai puțin însă, evident, pentru centralizările cari evită accidente, dar nu dau o rentabilitate financiară.

— O condiție esențială pe care o punem furniturilor, oricât de speciale ar fi, e ca ele să fie făcute, până la limita extremă, în țară. De pildă,

dacă nu se pot face la trenurile automotoare motoarele în țară, atunci să se facă în streinătate cel mult motorul

Ar urma, bine înțeles, ca industriile din țară să-și repartizeze între ele furniturile pe care căile ferate li se vor da, după puterea lor de producție și specialitatea lor.

Lichidarea fabricii de piele Schönauer din Reghinul Săsesc

Lichidarea fabricii de piele Schönauer din Reghinul Săsesc în fine a ajuns în posesiunea Băncii Marmorosch et Co., care astfel acum are trei fabrici: una de ghetă în Bue-

rești, alta de piele în Reghin și a treia în Târgul-Mureș. Dintre fabricile de piele numai una este în funcțiune.

A Moskovits nagyváradai cipőgyár fizetéseképtelensége

Moskovits Márton Oradeai cipőgyár cégnek fizetéseképtelenségéről megemlékeztünk. A kiegyeztetési munkálatokat a cég sógorai és állítólag esendes társai, a Gonda Testvérek vezetik és bár szakavatottsággal végzik feladataikat, majoritást eddig szerezni nem tudtak. Ezzel kapcsolatosan váradi borkereskedők körében olyan hírek vannak elterjedve, hogy az ottani borkereskedő cég erősen támogatja az insolvenciákat kiegyezésükben. Ne-

mes eselekedet egy nagykereskedőtől, ha bajbajutott vevőit kisegíteni és egzisztenciájához juttatni segíti, de csak akkor, ha ezzel borkereskedő kolégáit és a borkereskedőket nem téveszti meg.

Ninesenek pozitív bizonyítékok, hogy ez a nagykereskedő az ottani insolvenciáknál külön elbírálás alá kerülne, hogy ő ezt igényelné vagy kérészakolná, de a feltevéseket, melyek egyelőre pozitív formában vannak elterjedve, ellenőrizni kell.

Denunțurile îndreptate contra societății „Lomas“ declarate fantastice

Directorul din Arad al întreprinderii forestiere din Lomas califică lugubre acuzațiile

Denunțurile, prin cari una dintre cele mai mari întreprinderi forestiere, „Societatea din Lomas“ a fost învinuită, că a frustrat Statul, prezentând bilanțuri false la impuneri,

au provocat mari consternații

în toate cercurile economice.

Părerile, cari s'au lansat în legătură cu acțiunile întreprinse contra „Societății din Lomas“ s'au interpretat în diferite forme, însă toate concluzioneau, că

autoritățile au întreprins excese de zel

în cercetările inițiate pe baza unor denunțuri simple ale celor doi funcționari concediați cu despăgubiri grase dela societatea, care a fost foarte eulantă față de ei. Și ce este și mai curios:

denunțătorii în fine au ajuns să fie și ei acuma acuzați și prin urmare suspectați de justiție,

că ar fi încercat să mituiască pe un inspector financiar, afirmative pentru că obțină avantajii.

Di director al întreprinderii din Lomas dela Arad, în chestia denunțurilor, de altfel a declarat următoarele amănunte, cari au menirea să clarifice cazul:

— Până acum nu am dat publicității amănunte asupra denunțurilor, pentru că am așteptat desfășurarea evenimentelor. Acuma, însă, după ce situația s'a clarificat, caută să-și spună cuvântul și societatea șicantă, dând lucrării, cari au menirea să pună la punct acuzațiile fantastice.

— Denunțurile de altfel par nu numai fantastice, dar chiar și mediocre.

— Societatea forestieră din Lomas, după cum se știe, face parte din conzernul

„Union Nasic“, cel mai puternic și mai cunoscut conzern forestier

din Europa, care-și are majoritatea acțiunilor la „Banque de Paris et de Pays Bas“ din Franța și deci serveste suficiente garanțe de autoritate.

Az állam több mint félmilliárd lejjel tartozik a vasutnak

**Manoilescu közlekedésügyi miniszter szerint a
CFR-nek azért van deficitje, mert az állam nem
fizeti ki tartozásait**

A CFR igazgatósága Manoilescu közlekedésügyi miniszter elnökletével tartott értekezleten megállapították, ami egyébként nem volt titok senki előtt sem, hogy a vasut a számtalan reorganizációs takarékosági és racionalizálási program keresztülvitele ellenére is súlyos deficittel küzd. Arra azonban senki sem volt elkészülve, hogy amint az a mai megbeszélésen kiderült, ez a deficit a félmilliárd lejt is meghaladja.

Manoilescu közlekedésügyi miniszter igyekezett megnyugtanni az értekezlet résztvevőit azzal, hogy ez a deficit voltaképpen csak látszólagos, mert az állam sokkal nagyobb összeggel tartozik a vasutnak különböző munkálatok és szállítások fejében. A közlekedésügyi miniszter kijelentette, hogy erélyesen fogják felszólítani a pénzügyminisztériumot az állam adós

„Union Nasic“ are opt mari întreprinderi în diverse state,

dintre cari în România o are pe cea din Lomas, acuzată cu falsificări de bilanțuri pentru tănuiri de impozite, de către

doi funcționari, pe cari i-a concediat cu despăgubiri la cari n'a fost obligată

și pe cari le-a achitat pentru reputația cunoscută a firmei.

— Ori, își poate închipui cineva, că un asemenea puternic conzern

cu o atât de mare reputație s'ar preta la actele josnice,

de cari este acuzată Societatea din Lomas, aparținătoare conzernului „Union Nasic“ cu sediul în Geneva?

— Doar socotită în frangi elvețieni, suma de care este vorba, că ar fi fost tănuită dela fise, este atât de mică pentru conzern, încât

nimeni nu s'ar preta pentru ea să falsifice bilanțuri,

decum Societatea din Lomas aparținătoare marelui conzern forestier și în relații mondiale „Union Nasic“.

— De altfel, doar organele financiare după registrele societății au stabilit impozitele firmei, confruntând datele cu socotelile lor și deci nu poate să fie nici vorba, că societatea ar fi putut să tănuiască impozite.

— În bilanțul publicat în acest an, Societatea din Lomas a înregistrat un profit net de 3.300.000 lei, care trebuia să servească de bază la stabilirea impozitelor, dar comisia de impuneri nu a acceptat această bază,

ci a calculat baza de impunere la 30 milioane,

deci foarte exagerat și numai după apelul documentat s'a redus această bază de impunere la 18 milioane.

— Impozitele stabilite le-am și achitat și deci

nici vorbă nu poate să fie de tănuire de impozite,

după cum poate constata oricine din aceste fapte.

**Nagy francia gyár,
amely fűvágógépek
készítésére fűrészlapokat és
pengéket állít elő,
keres helyi képviselőt**
jutalékos alapon, ki a fűrészt-
gépeket rendszeresen meglátog-
gatná és ezeknél jól be van
vezetve.
Részletes ajánlatok az igények
megjelölése mellett német vagy
francia nyelven
**Peugeot & Cie., Pont-de-
Roide (Doubs) Franciaor-
szág címre küldendők.**

Transportarea cerealelor destinate exportului

Nouile dispoziții ale C. F. R.

Regia autonomă cfr. a luat următoarele dispoziții pentru încărcarea cerealelor destinate exportului, dispoziții care au intrat în vigoare la 12 August.

Pentru cerealele destinate Constanța silozii, predătorii nu vor mai fi obligați să facă pe scrisorile de trăsură mențiunea prevăzută în instrucția vagoanelor.

Direcția portului Constanța, cerând limitarea transporturilor la 2500 tone pe zi, direcția generală cfr. a fixat cote limitate de încărcare pe inspecțiile de mișcare București și Buzău, potrivit depunerilor de cereale destinate Constanța siloz.

În consecință de s'a oprit încărcarea din oficiu de către stațiunile de pe inspecțiile București și Buzău a vagoanelor de cereale, cu această destinație.

Transporturile comandate la stațiunile din zona acestor inspecțiuni se vor încărca numai cu aprobarea conducătorilor inspecțiilor, la rând, după vechime și în limita următoarelor cote:

Inspekția București va încărca zilnic 133 vagoane, iar inspekția Buzău 37 vagoane; în total 170 vagoane zilnic.

Celelalte inspecțiuni vor încărca deocamdată fără restricții.

Cerealele destinate pentru alte puncte de descărcare din Constanța-oraș, magazii Primăriei, Constanța-port, magazinele particulare, Dana 19 și altele, se vor încărca fără nici o cotă, ca și până în prezent.

Schimbările de destinație pentru Constanța-Siloz se admit numai înainte de încărcarea vagoanelor, păstrându-se vechimea din ziua comandării vagoanelor și înregistrării transportului.

După cum am mai anunțat, transporturile de cereale pentru Constanța vor suferi, nu din pricina căilor ferate, ci din cauza capacității silozurilor din porturi, care nu pot înmagazina decât un număr restrâns de vagoane, sub posibilitățile de transport.

Papul de aur MOO „Union“ din Budapesta s'a pus în vânzare și în România în nouă ajustare

Uzinele de scrobeală „Union“ din Budapesta fondate în anul 1878 au azi și în relații internaționale o poziție nobilă în bransa de ghete. Excelentul lor produs, papul de aur MOO, este prețuit deopotrivă în toată lumea de la statele occidentale europene până în coloniile cele mai îndepărtate ale Africii.

Fabrica bazându-se pe experiențele făcute pe piața mondială, dorește să completeze o lipsă de mult simțitoare, când pe lângă marfa ajustată în saci pune în vânzare și pap de aur ajustat în cutii.

Fabrica care din motive ușor de înțeles ține mult la bunul ei renume și dorește pe de altă parte să întărească în încrederea reciprocă între comerciant și client,

a hotărât să pună în vânzare pap de aur MOO. în cutii închise de jum. și una pe patru Kgr.

Novatiunea aceasta este de folos atât comerciantului cât și clientului deoarece-comercian-

tul care până acum cumpăra papul de aur în saci de 50, 25 și 10 Kgr. și-l vindea în mic,

nu putea evita cu toată precauțiunea pierderile de greutate,

iar clientul are la papul de aur ajustat în cutii închise, cea mai perfectă garanție deoarece este cu totul exclusă chiar și posibilitatea ca să primească pap de aur amestecat cu alt produs de calitate inferioară. Cutiile luxoase sunt o podoabă a prăvăliilor.

În România au pus în vânzare Uzinele de scrobeală „Union“ din Budapesta zilele acestea marfa ajustată și

novatiunea a avut deplin succes atât în cercurile comercianților cât și în cele ale clienților.

Merită toată atențiunea faptul că fabrica n'a ridicat prețul papului ajustat în cutii, deși speșele ei s'au majorat cu costul cartoanelor și al ajustării și-l vinde cu preț egal al celui vărsat în saci.

Emelkedő árak mellett különösen a tengeri iránt volt élénk érdeklődés a kolozsvári értéktőzsdén

A kedvezőtlen amerikai termésjelentések hatása alatt a tengeri ára megszilárdult — Az Erdélyi Gazdasági Egylet akciót indított a mezőgazdák és az árutőzsde között az intenzív kapcsolat kiépítésére

A kolozsvári árutőzsdén már megnyilvánult az a hausse-tendencia, amely az összes gabonapiacokon kialakulóban van és amelynek előidézője az Amerikából érkező kedvezőtlen termésjelentések.

Különösen

a tengeri iránt nyilvánult meg élénk érdeklődés a kolozsvári árutőzsdén

és bár a tegnapi napon már számos mezőgazda és termelő közvetlenül ajánlotta fel készletét,

a kínálat távolról sem tudta kielégíteni a megnyilvánuló élénk keresletet,

amely számolva az árak további emelkedésével, szükségleteit kielégíteni óhajtott.

Az árutőzsdén különböző tételekben tengerit adtak el 370-425 lejes mázsánkénti árban.

Élénk kereslet nyilvánult meg a mák iránt is,

amelyből kilonként 21 lejes árban ab Érmihályfalva.

A kolozsvári árutőzsde működéséhez fűzött remények beteljesedését jelenti az az akció, amelyet dr. Abrudbányai Ede, a Magyar Párt országgyűlési képviselője és Heller Sámuel, a kolozsvári árutőzsde választmányának tagja indítottak és amelynek a célja, hogy az Erdélyi Gazdasági Egylet égi-

szere alatt szervezze meg

az erdélyi mezőgazdák és a kolozsvári árutőzsde között az intenzív kapcsolatot.

Az akció gyakorlati célja az, hogy az erdélyi mezőgazdák és termelők az alkalmi ügynökök tevékenységének mellőzésével közvetlenül kiálják fel értékesítésre különböző terményeiket, amely esetben minden kockázattól mentesen biztosítottak lehetnek, hogy

a tényleges és reális napiárakat kapják meg búzájukért

és egyéb mezőgazdaság termékeikért.

Az erdélyi és kolozsvári mezőgazdák a kolozsvári árutőzsde munkájába és forgalmába való bekapcsolása kölcsönös érdekeket szolgál, biztosítja a termelők részére a mindenkori reális napiárát, a tőzsde részére pedig az állandó és megbízható eladási klijentelát.

Romániában is forgalomba hozták az új adjusztálásu budapesti „Union“ MOO aranycsirizet

A budapesti Union Keményitőgyárak, melyet 1878-ban alapítottak, ma már nemzetközi relációkban is előkelő helyet foglal el a cipészszakmában. Kiváló gyártmányát, az MOO aranycsirizet, kellőképp értékelik a nyugateurópai államoktól kezdve, világszerte a legtávolabbi afrikai gyarmatokig.

A világpiacon szerzett tapasztalatokra támaszkodva az Union gyár régóta érzett hiányt kíván pótolni, midőn az eddig csak zsákokban adjusztált áruja mellett forgalomba hozta a dobozokban adjusztált aranycsirizet is.

A gyár, amely érthetően kényes a jóhírnevére és egyben biztosítani és megszilárdítani kívánja az eladó és a vevő között fennálló kölcsönös bizalmat, arra az újításra határozta el magát, hogy

az aranycsirizét lezárolt 1/2 illetve 1/4 kgr.-os dobozban hozza forgalomba.

Ez az újítás előnyt jelent úgy az eladóra, mint a vevőre nézve.

A kereskedő, aki eddig csak

zsákokban vásárolhatta ezt a cikket, a legnagyobb vigyázatosság mellett is

a kimérés alkalmával súlyvesztéséget szenvedett.

A vevő pedig a legmesszebbmenő garanciát kapja a dobozolt áruval, mert eleve is ki van zárva annak a lehetősége, hogy más minőségű áruval összevegyített aranycsirizet vásárol.

A csinosan és izlősen kiállított dobozok minden bőrkereskedő üzletének díszére válnak és messze felülemelkednek a szokásos átlagadjusztáláson.

Értesülésünk szerint az Union Keményitőgyárak a csomagolt árut

a napokban hozták Romániában forgalomba és az újítás a legnagyobb megelégedést keltette

ugy a kereskedő-, mint a cipőszakkörökben. Figyelemre méltó az a tény, hogy bár a dobozolás nagy költségszaporulatot jelent, a gyár az adjusztált aranycsiriz árát nem emelte fel, hanem a zsákolt áruval hasonló árban árusítja.

KOKSZ

I-a felsősziléziai és m.-ostrani, gar. 8000 kaloriával, ipari és központi fűtési célokra szállítja minden mennyiségben eredeti bányáiban

HAZAI BÉLA, CLUJ, Str. Reg. Maria 34. II. e.

Telefon 12-75.

Fakereskedőknek, vlszonteladókknak külön árengedmény!

Furniturile de cereale pentru armată

Intr'o conferință ce a avut loc la Ministerul de finanțe s'a hotărât ca pe viitor furniturile de cereale pentru armată să se facă parte prin cooperative, parte din comerțul particular.

Szeptember 1-től október 1-ig tart a bukaresti nemzetközi bőr- és cipőkiállítás

Megírtuk, hogy Bukarestben a Károly-parkban szeptember elsején nemzetközi bőr- és cipőkiállítás nyílik meg, amely szeptember 30-án zárul. A romániai cipőipar és bőrgyártás jelenlegi súlyos helyzetében fokozott jelentősége van a bukaresti kiállításnak, amely a romániai cipő- és bőripar fejlettségét kívánja dokumentálni.

A kiállítást az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium patronátusa és támogatása mellett rendezik meg és nemzetgazdasági megnyilatkozásokon kívül azt a gyakorlati célt is kívánja szolgálni, hogy a romániai bőr- és cipőiparban is napról-napra fokozódó munkanélküliséget enyhítse.

A bukaresti nemzetközi bőr- és cipőkiállítás iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg nemcsak a szakmai érdekeltek és rokon szakmák, hanem a fogyasztók körében is.

Importul încălțăminteii de cauciuc

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale din țară prin care le invită să ia cunoștință de legea promulgată cu Inaltul decret regal No. 2295 din 24 Iunie 1930 în care se prevede că încălțăminte de cauciuc vizată la art. 831 din tariful vamal de import se va taxa, în ce privește stabilirea normelor de cântărire, la fel cu încălțăminte de piele în genere, adică numai împreună cu foile de hârtie, de pânză sau orice alte materiale ce se învelesc imediat.

Magyarország akadálytalanul engedi át a román állatszallítmányokat

A román-magyar kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások rendjén dr. Cristea Tiberiu állategészségügyi vezérfelügyelő, mint a kormány gazdasági szakértője, hosszabb ideig tartózkodott Budapesten. Visszatérése után kijelentette, hogy a román élőállat szállítmányoknak Magyarországon keresztül történő tranzitójáról a legjobb eredménnyel tárgyalta.

A jövőben azok a tranzitó szállítmányok, melyek Csehszlovákia és Ausztria felé irányulnak, minden fennakadás nélkül fognak lebonyolítódni és a jövőben a román állat-tranzitóforgalom Magyarországon keresztül gyorsan és fennakadás nélkül fog lebonyolítódni.

A început exportul de vite

Mari cumpărături de vite în Ardeal pentru export

Prețul vitelor în Ardeal este în plină creștere. Vitele au început să fie căutate pentru export. Numeroși cumpărători din Cehoslovacia vizitează târgurile noastre, unde începe tranzacțiile. Oferta însă e prea redusă față de cererea crescândă. Aceasta se datorește în parte și faptului că plugarii sunt aglomerați cu lucrul câmpului, iar vitele nu le aduc de la pășuni până după sfârșitul lui August.

La târgurile ținute în orașele din Nordul Ardealului s'au făcut mari cumpărături de vite pentru export. Cumpărătorii străini par foarte mulțumiți de marfa românească.

Comerțul de vite începe să fie foarte activ cu Cehoslovacia.

Aceasta datorită convenției comerciale româno-cehoslovace, prin care s'au ridicat o sumedenie de piedici ce erau puse în calea exportului nostru de vite. Până aci nu numai că nu aveam o convenție comercială cu aceasta țară vecină și alia-

tă, dar nu aveam nici măcar o convenție veterinaro-sanitară. Și în lipsa acestei convenții, cu toată prietenia dintre noi și cehoslovaci, granița cehoslovacă era mai mult închisă pentru vitele dela noi, pe motiv, că în vreo parte sau alta a țării noastre ar bătui vreo epidemie. Aceste piedici nu existau însă față de Ungaria, care a știut să se asigure prin convenții de tot soiul.

Un fapt curios ce se discută în cercurile comercianților de vite de la noi, este, că

vitele cumpărate de către cehoslovaci ar fi exportate apoi mai departe în Italia.

Faptul este într'adevăr interesant și demn de reținut. Și dacă el se confirmă, atunci avem o dovadă că vitele noastre pot suporta concurența altor țări pe piețele din Occident.

În ce privește calitatea, vitele din Ardeal pot concura pe orice piață europeană. Și să sperăm că și în ce privește prețurile.

Feloldották az Ujszentannai Gazdasági Bank ellen elrendelt csődöt

Kedvezően haladnak a takarékpénztár egyezségi tárgyalásai

Írásba foglalták az ítélőtábla határozatát az Ujszentannai Gazdasági és Iparbank ellen elrendelt csőd tárgyában. Ismeretes, hogy az ítélőtábla már szombaton tárgyalta azt a felfolyamodást, amelyet a pénzüintézet dr. Molnár Oszkár aradi ügyvéd útján adott be a csődhivatal végzés ellen.

A táblai határozat feloldja a törvényszék végzését

és ezzel a takarékpénztár igazgatósága ismét szabad rendelkezéshez jutott.

Az ítélőtábla Fehér-Catirescu Butureanu tanácsának indoklása szerint

a törvényszéknek nem állott jogában a csődöt hivatalból megnyitni,

amikor a Gazdasági és Iparbanknak kényszeregyezségi kérvényét visszavonta.

Az a körülmény, hogy a kérvé-

nyező igazgatóság nem rótta le a kényszeregyezségi törvényben előírt illetékeket a kérvény visszavonása következtében mérlegelés tárgyát nem képezhetette és a kényszeregyezségi novella életbelépte óta ezen okból a csődeljárás hivatalból megnyitható nem volt.

Stoinescu esődtömeggondnoknak arra az érvelésére, hogy a kényszeregyezségi kérvény benyújtása rosszhiשמעו volt, a tábla megjegyzi, hogy az igazgatóság részéről esetleg fennálló rosszhiשמעו a részvénytársaság, mint külön jogi személyiség terhére nem volt írható.

A táblai végzés módot ad a takarékpénztár igazgatóságának arra, hogy mindkét félre kedvező egyezséget kössön az érdekelt hitelezőkkel és dr. Molnár Oszkár intézeti ügyész által lefolytatott tárgyalások a kedvező befejezés előtt állanak.

Anglia Romániával kötött szerződése után török-görög-román közeledést készít elő

Az angol-román kereskedelmi szerződés megkötését az angol sajtó élénken kommentálja. A Dily Telegraph szerint a szerződés a két ország közötti esetleges politikai együttműködés magját is jelentheti és a szovjettel szemben Anglia előreláthatólag szuggorálni fogja egy török-görög-román közeledés eszméjét. A „Manchester Guardian” kiemeli a szerződésnek azt a jelentőségét, hogy ezzel Anglia egy újabb lépést tett a kontinens felé, ami a lap szerint nagyon helyes, hiszen végtelen hiba lenne Anglia részéről, ha a kontinens értéket fogyasztó területeiről elszigetelné magát.

A „Daily Mail”-ban Tilea dr., a szerződést megelőző tárgyalásokat vezető román delegáció elnöke nyilatkozott. Han góztatta, hogy az angol aruk ezental Romániában kedvezményes elhelyezést találnak s az angol gyáripar hatalmas felvevőterületet biztosított magának. Az első nagyobb romániai megrendelés egy utépítésre vonatkozik. A szerződésnek politikailag is jelentősége van, mivel Anglia szemmelátható térfoglalást jelenti Franciaországgal szemben.

Az angol sajtó az angol-román kereskedelmi szerződésről

A sajtó bőven foglalkozik az angol-román kereskedelmi szerződéssel, melyben legtöbb lap a gazdasági és esetleg a politikai kooperáció lehetőségeit látja. A „Daily Telegraph” szerint Románia egyik természetes gátja a szovjet szárazföldi előretörésének. A diplomáciai levelező megállapítja, hogy a Dardanellák szabadságát a lausannei egyezménynél is jobban biztosítaná a görög-román-török megegyezés.

Több más lap rámutat arra, hogy Románia és általában az összes délkelet-európai országok mezőgazdasági kivitelüket növelni akarják s ezért gépekre, felszerelésre és külföldi kölcsönre van szükségük. Angliának nem szabad elszigetelődnie a kontinens-től, amely értékes piacokat nyújthat a szigetországnak.

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriiei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. — Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szaklapja.

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 121. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător: } TRAIAN CHIRILĂ
Igazgató és felelős szerk

Abonamente — Előfizetési árak

In țară pe un an	Pentru particulari comercianți și industriași	1200 lei
Belföldön egész évre	Pentru bănci, instituțiuni financiare și societăți	2000 lei
	Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak	1200 lei
	Bankoknak, pénzüintézeteknek és társaságoknak	2000 lei
	Pentru străinătate	1500 lei.
	Külföldre	

Anunțuri — Hirdetések

Jumătate an	{ 600 lei	Pagina I. a. cm ²	{ 20 lei
Féleure	{ 1200 lei	Cimlapon I. oldalon cm ² -ként	{ 15 lei
	{ 600 lei	In text	{ 80 lei
	{ 1200 lei	Szövegoldalon	
		Un sir garmond	
		Egy garmond sor	

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de textile din Ardeal
Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERȚ ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 77.400.000

Sediul Social : Satu-Mare.

Sucursale :

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAL.

Afiliațiuni :

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7

Fiókjai: Déz, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár,
Marosvásárhely és Nagyváradon. —

Saját tőkéi 85 millió lej

Minden bankügylet
legelőnyösebben
végez.

Áruraktárai
a vasút
mellett

Engedélyezett
devizahely.

Betéteket
elfogad

Affiliált intézetek:
Torda-Aranyos Vármegyei
Takarékpénztár Rt. Tordán
Alsófehérvármegyei Gaz-
dasági Bank és Takarékpénztár Rt.
Nagyenyed, Udvarhely-
megyei Takarékpénztár Rt.
Székelyudvarhelyen és
Sz.-Keresztúron, Szász-
vármegyei Takarékpénztár Rt.
Szászrégenben és Népr.
Bank Rt. Biharmadon Szamosúj-
vár Hitelbank Rt. Szamosújvár.

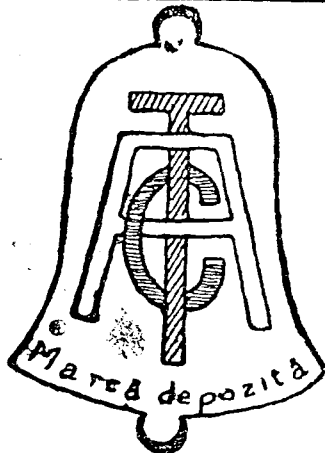
Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20'—
Szöveg között cm²-
ként — — Lei 15'—
Többi hirdetési ol-
dalon — — Lei 10'—
Egy garmond sor Lei 80'—

Cititi

„Lemnul”

Fabrica de Argintărie
„TACĂMUL”
de la 1 Septembrie 1930. se mută
în Str. Gen. Neculcea No. 6.
lângă palatul „Renner”
A „TACĂMUL”
ezüstárugyár Cluj, 1930. szept.
1-én átköltözik Str. Gen. Ni-
culcea 6. sz. alá, Renner
palota mellett.

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, ízletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII., Baross-tér 10. szám.

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.

Fióktintézet: Dej-Déz, Cehulsilvaniei-Szilágycseh, Jibou-
Zsibó, Beclean-Bethlen, Zălau-Zilah

Affiliált intézetek: A Nagyenyedi „Kisegítő” Ta-
karékpénztár Rt., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-
marosujvári fióktintézete.

Saját tőkéi 60 millió lej

60

Minden bankügylet legelőnyösebben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.